

wordt genoemd in het belangrijkste boek

Jaarverslag 2016

Nederlands Bijbelgenootschap en Vlaams Bijbelgenootschap

zij

wordt genoemd in het belangrijkste boek

In gerechtigheid heb ik, de HEER,
jou geroepen. Ik zal je bij de
hand nemen en je behoeden.

JESAJA 42:6 | NIEUWE BIJBELVERTALING

bijbelgenootschap.nl/belangrijksteboek

Jaarverslag 2016

Nederlands Bijbelgenootschap en Vlaams Bijbelgenootschap

Voorwoord	7
In één oogopslag	8
Doelstellingen en kernwaarden	10
Terug- en vooruitblik	12
De Bijbel beschikbaar stellen in Nederland en Vlaanderen	17
Bevorderen bijbelgebruik	23
De Bijbel beschikbaar stellen in het buitenland	33
Marketing en Communicatie	45
Organisatie	53
Kernwaarden	54
Risico-analyse en beheersing	55
Organisatiestructuur	57
Verantwoordingsverklaring	60
Financiën	62
Jaarrekening	66
Accountantsverklaring	107

Op 23 november 2016 eindigde het achtuurjournaal met een item over de Bijbel. De Groene Bijbel – een bijbeleditie waarin uitgelicht wordt wat de Bijbel te zeggen heeft over duurzaamheid en schepping – had de belangstelling getrokken van de journalisten. Zo groot als onze vreugde was over dit nieuwsitem, zo groot was ook onze deceptie toen bleek dat de Groene Bijbel zelf zijn groene recycle-belofte niet kon waarmaken. Deze crisis heeft voor ons een flink stempel op 2016 gedrukt.

Eerder, in september en oktober vierden we dat de Bijbel als belangrijkste boek was gekozen door de Nederlandse bevolking. We deden dat met de campagne 'Jij wordt genoemd in het belangrijkste boek' – in kranten, op social media en op treinstations waren de uitingen te zien. Uiteindelijk is dat waarom we als bijbelgenootschap ons werk doen – de Bijbel gaat over ons allemaal. Of we nu succes hebben of teleurstellingen moeten ondergaan, of we blij zijn of verdrietig, of we geloven of twijfelen, wij worden genoemd in het belangrijkste boek!

Als Nederlands en Vlaams Bijbelgenootschap kunnen we terugkijken op een goed jaar. Voor het eerst maken we samen een jaarverslag, een teken van onze verstevigde samenwerking sinds mei 2016. Door onze missie gezamenlijk uit te voeren, hopen we nog meer mensen in Nederland en Vlaanderen het belang van de Bijbel te kunnen laten ervaren.

Wereldwijd verschilt de 'bijbelnood' per land en regio. In sommige landen groeit het christendom hard, maar is de bevolking arm en kan geen bijbel kopen. In andere landen staat het geloof onder druk, en hebben mensen hulp nodig om de relevantie van de Bijbel te kunnen ervaren.

In mei 2016 kwamen de voorzitters en directeuren van bijna alle 148 bijbelgenootschappen in Philadelphia bijeen om onze gezamenlijke missie, met alle diversiteit in uitingsvormen, te bekrachtigen. We zijn dankbaar dat we ook in 2016 veel vertaal- en verspreidingsprojecten in het buitenland mede mogelijk hebben kunnen maken, dankzij de steun van onze leden en donateurs.

'Jij wordt genoemd in het belangrijkste boek.' Vanuit dat uitgangspunt werken we in 2017 door aan onze missie om de Bijbel dichtbij te brengen. Want wie genoemd wordt, moet het boek ook kunnen lezen. We hopen dat onze vertalingen, betaalbare bijbels en achtergrondinformatie eraan bijdragen dat mensen ervaren dat ze genoemd en gedragen worden, zoals de psalmist verwoordt in Psalm 121:8: 'De HEER houdt de wacht over je gaan en je komen, van nu tot in eeuwigheid.'

Ds. Sybout van der Meer, voorzitter
Dr. Rieuwerd Buitenwerf, directeur

Het Nederlands Bijbelgenootschap en het Vlaams Bijbelgenootschap brengen al meer dan 200 jaar de Bijbel dichtbij. Dat doen we voor mensen van nu en voor volgende generaties, in Nederland, Vlaanderen en wereldwijd, met traditionele en moderne vormen. We zijn er voor iedereen die de Bijbel relevant vindt in zijn of haar leven.

96.000
missionaire deelluitgaven
van de Bijbel in Gewone Taal
verspreid

DEBIJBEL.NL

120.000
accounts

500.000
unieke bezoekers

Galaten 5:13
meest gelezen

Licht, liefde & vrede
meest gezochte woorden

BIJBELGEBRUIK BEVORDEREN

BLOGS

47 blogs gepubliceerd

KINDERTIJDSCRIFT ALEF

Van 1500 naar 3500 abonnees

ADVENTSKALENDER

7600 gebruikers van de
digitale adventskalender

BUITENLAND

280.000
Bijbels verspreid

125.000
Kinderbijbels en boekjes, kleur-
platen, puzzels, etc. verspreid

21
Vertaalprojecten

45.000
Mensen bereikt met luisterbijbels

4800

NIEUWE
LEDEN

+ €108.000

INKOMSTEN
LEDEN

+ €183.000

MAILINGINKOMSTEN

10.000

NIEUWE TESTAMENTEN
ZAKFORMAAT UITGEDEELD
TIJDENS EVENEMENTEN

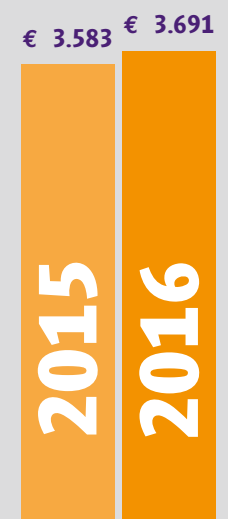
120.200
LEDEN

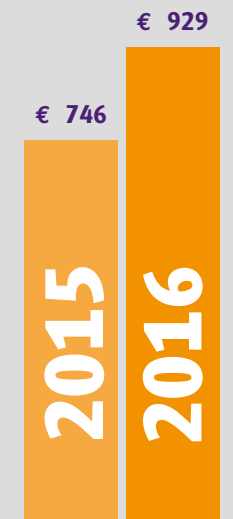
1430
VRIJWILLIGERS

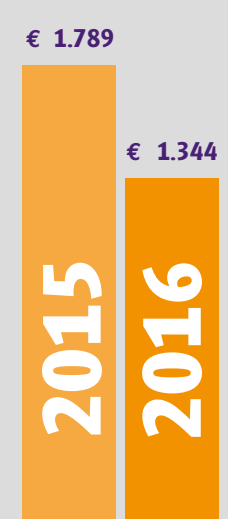
51 (43,22 fte)
MEDEWERKERS

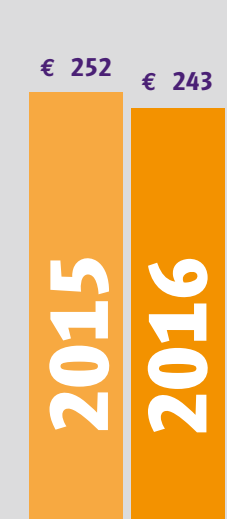
Contributies en
structurele donaties

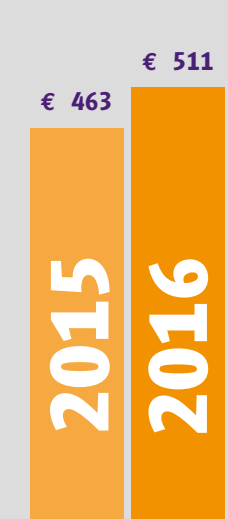
Giftenmailingen

Nalatenschappen

Collectes

Overige giften

Bedragen x € 1.000

Doelstellingen

1. De Bijbel vertalen

Het vertalen van de Bijbel is de kern van ons werk en van de bijbelgenootschappen wereldwijd. Zonder vertaling in de eigen taal kunnen mensen de boodschap van de Bijbel niet ontdekken, ervaren en doorgeven. Bijbelgenootschappen vertalen de Bijbel vanuit de oorspronkelijke talen Hebreeuws, Aramees en Grieks. Wij hechten eraan dat bijbelvertalingen gemaakt worden op basis van een wetenschappelijk verantwoorde vertaalmethode, afgestemd op de beoogde lezers van de vertaling.

2. De Bijbel beschikbaar stellen

Je moet een bijbel kunnen lezen op een manier die bij je past. Daarom zorgen wij ervoor dat de Bijbel op verschillende manieren te krijgen is: digitaal, in boekvorm of in audio. We stellen de Bijbel beschikbaar tegen een prijs die in de lokale omstandigheden betaalbaar is. Ook in landen waar de regering of de meerderheid van de bevolking de Bijbel wil verbieden, proberen we christenen te helpen aan een bijbel.

3. Begrip van de Bijbel bevorderen

De Bijbel is geschreven in een andere tijd en cultuur. Daardoor is de Bijbel voor mensen buiten en binnen de kerk soms moeilijk te begrijpen. We slaan een brug tussen de bijbelse bronteksten en de bijbellezer. Dit doen we door achtergrondinformatie te geven zoals studie-aantekeningen, kaarten, uitleg bij moeilijke woorden en tijdlijnen. Met deze informatie wordt de Bijbel beter toegankelijk voor de lezer.

4. Relevantie van de Bijbel laten ervaren

De Bijbel geeft mensen al eeuwenlang inzicht of stof tot nadenken. Wij willen mensen helpen te ervaren hoe de Bijbel relevant voor hen kan zijn. We weten dat dit voor veel mensen – in Nederland en Vlaanderen, maar ook daarbuiten – moeilijk is. Daarom helpen we hen om via allerlei producten en media de Bijbel open te doen. We geven handreikingen aan bijbellezers om de teksten zelfstandig of binnen hun kerkelijke context aan hun leven te koppelen.

Kernwaarden

1. betrouwbaarheid;
2. deskundigheid;
3. respect voor diverse opvattingen over de Bijbel;
4. een open oog voor de samenleving.

Terugblik

'Bijbelnood' wereldwijd

Terwijl in Nederland de Bijbel in Gewone Taal nog steeds nieuwe mensen wist te boeien en (opnieuw) met de Bijbel in aanraking wist te brengen, werkten we samen met de United Bible Societies (UBS) aan het vertalen en verspreiden van bijbels en bijbelgedeelten wereldwijd. UBS is verantwoordelijk voor zo'n 450 vertaalprojecten. Migraties van mensen door oorlogen, hongersnood en armoede maken dat ons werk nationaal en internationaal steeds meer door elkaar heen loopt. Tegelijkertijd wordt de 'bijbelnood' steeds diverser in de verschillende delen van de wereld: een christelijke vluchteling uit Syrië die zijn of haar bijbel kwijtgeraakt is, heeft andere behoeften dan een beginnende bijbellezer die zijn of haar weg nog moet vinden. In die diversiteit willen het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) en het Vlaams Bijbelgenootschap (VBG) de Bijbel dichtbij brengen.

Samengaan met het Vlaams Bijbelgenootschap

In het voorjaar stemde het bestuur van het Vlaams Bijbelgenootschap (VBG) in met een wijziging in de samenwerking met het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG). Het VBG in oude hoedanigheid is daarmee opgehouden te bestaan. Tot 1 mei 2016 opereerde het VBG als een zelfstandig bijbelgenootschap, dat een grote subsidie ontving vanuit het NBG. Vanaf 1 mei vormen NBG en VBG één vereniging, die in twee landen haar werk uitvoert; in Nederland onder de naam Nederlands Bijbelgenootschap en in Vlaanderen onder de naam Vlaams Bijbelgenootschap. In de nieuwe samenwerking zoeken we maximale synergie, zonder de eigenheid van VBG en NBG uit het oog te verliezen. In september werd het nieuwe kantoor in Antwerpen in gebruik genomen en begonnen twee medewerkers met hun werk voor het nieuwe VBG.

De Bijbel dichterbij brengen

Een belangrijke verandering in 2016 was de verschijning van goedkopere bijbeledities – een ontwikkeling waar door veel kerken en bijbellezers om gevraagd is. Samen met uitgeverij Royal Jongbloed verzorgden we een Nieuwe Testament in gewone taal, dat voor € 3,50 in de boekhandel aangeboden werd en bij grotere aantallen voor een nog lagere prijs te bestellen was bij het NBG en het VBG. Eind 2016 verschenen een Bijbel in Gewone Taal in paperback en Bijbel+, een editie voor beginnende bijbellezers (o.a. ook bedoeld voor scholen). De Bijbel wordt hiermee steeds bereikbaarder, ook als geschenk.

Dezelfde beweging was zichtbaar in de vernieuwde versie van debijbel.nl, die in november verscheen. Onze twee belangrijkste bijbelvertalingen, de Nieuwe Bijbelvertaling en de Bijbel in Gewone Taal, zijn nu op debijbel.nl voor iedereen te raadplegen. En we helpen de lezer zijn of haar weg te vinden dankzij korte pastorale topics. Hier kunnen mensen bijbelteksten vinden die aansluiten bij thema's als eenzaamheid, geboorte, ouderdom, troost, en verdriet.

Hoogte- en dieptepunten

Het papieren boek is voor bijbelgenootschappen wereldwijd nog altijd het allerbelangrijkste medium waarmee de Bijbel wordt doorgegeven. Dat geldt ook voor het NBG en het VBG. Toen in de zomer van 2016 de Bijbel (en in het bijzonder de Nieuwe Bijbelvertaling) op de voorlopige eerste plaats stond in de landelijke verkiezing van 'het belangrijkste boek', was dat voor het NBG reden om de campagne 'Jij wordt genoemd in het belangrijkste boek' voor te bereiden. Op 23 september ontving onze directeur de trofee uit handen van Eppo van Nispen, directeur van Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek. Na de uitslag gaven we interviews in radioprogramma's en kranten. Op dezelfde dag verscheen een prachtig vormgegeven nieuwe versie van de standaardeditie van de Nieuwe Bijbelvertaling en ging de campagne van start – op stations, in kranten en in de sociale media. Zo was de Bijbel nadrukkelijk en inhoudelijk aanwezig in het publieke domein.

Precies twee maanden later, op 23 november, verscheen de Groene Bijbel; een editie van de Nieuwe Bijbelvertaling waarin naast de bijbeltekst het duurzame leven waartoe de Bijbel ons kan oproepen, centraal staat. Het boek zou gedrukt zijn op papier dat gemaakt was van de meer dan 100.000 oude bijbels die in 2013 door onze vrijwilligers ingezameld waren. In de week na verschijning van de Groene Bijbel meldde de directie van Jongbloed dat binnen het bedrijf ontdekt was dat het betreffende gerecycled bijbelpapier nooit gemaakt was. De ingezamelde bijbels waren, zonder het NBG hierover in te lichten, het normale papier recyclingproces ingegaan. De claim dat de Groene Bijbel op gerecycled papier gedrukt was, is nooit waargemaakt. Het vertrouwen van NBG en VBG in uitgeverij Jongbloed was door de affaire geschaad. Na intensief overleg is besloten om de samenwerking met Royal Jongbloed op een andere manier te continueren. De eerste editie van de Groene Bijbel werd uit de handel gehaald en is gratis weggegeven.

Buitenland

Eenmaal in de zes jaar komen de directies en bestuursvoorzitters van de bijbelgenootschappen bijeen voor de World Assembly, waar het beleid van de United Bible Societies (UBS) wordt vastgesteld. In 2016 werd de conferentie in Philadelphia bijgewoond. Een belangrijk speerpunt in de nieuwe strategie is het digitaal uitgeven van de Bijbel. NBG en VBG zijn dankzij debijbel.nl een voorloper binnen de UBS; we zullen in de komende jaren tijd en geld reserveren om kennis en vaardigheden te delen met andere bijbelgenootschappen. Ook wordt materiaal dat ontwikkeld is voor de Nederlands-Vlaamse markt gedeeld met andere bijbelgenootschappen. Bijvoorbeeld onze inhoudelijke 'topics' op debijbel.nl en de archeologische tekeningen over de bijbelse tijd. In 2016 is een begin gemaakt met het vertalen van de materialen in het Engels.

Verder is op advies van de UBS geïnvesteerd in het versterken van de samenwerking met een aantal Oost-Europese bijbelgenootschappen. Zowel in Oost-Europa als in Mexico en Ghana hebben NBG en VBG bijgedragen aan 'capacity building' op het gebied van management, governance en fondsenwerving. Daarnaast zijn concrete projecten financieel ondersteund.

Fondsenwerving en positionering

In 2015 zagen we de eerste fondsenwervingsresultaten die voortvloeiden uit onze nieuwe strategie 'de Bijbel dichtbij brengen'. Er kwamen duizenden nieuwe leden bij en het NBG kon na jaren van grote terugloop een kentering melden. In 2016 hebben we dit kunnen continueren: we wisten opnieuw enkele duizenden nieuwe gevers te werven en onze structurele inkomsten te stabiliseren. Eind 2016 is het directmailprogramma herzien. De eerste resultaten zijn veelbelovend. Verder sturen we op het vergroten van de klantvriendelijkheid, bijvoorbeeld door niet alleen leden, maar iedereen die meer dan € 25 per jaar doneert toegang te geven tot de meest complete versie van debijbel.nl, en door de contributie niet langer op een vast moment in het jaar te innen. We werken aan de werving van nieuwe én aan het behouden van bestaande donateurs. Een eerste reactiveringsproef in 2016 is goed verlopen.

Voor ons fondsenwervingsprogramma is een sterke positionering als goed doel een voorwaarde. We hebben in 2016 op diverse manieren aan onze positionering gewerkt. Onderzoek wijst uit dat veel gebruikers van NBG-materialen het NBG (ook) als een commerciële uitgever zien, terwijl het grootste deel van de NBG-uitgaven verzorgd wordt door uitgeverij Jongbloed. Uitgeven is voor het NBG geen commerciële

activiteit, maar een middel waarmee we zorgen dat de inhoud van de Bijbel in boekvorm bij de klant komt. We maken daarbij gebruik van de bestaande commerciële kanalen van uitgeverij en (internet) boekhandels. Jaarlijks is gemiddeld niet meer dan 5-7% van de inkomsten afkomstig van royalty's – veel minder dan het NBG jaarlijks uitgeeft om hoogwaardige bijbelproducten te maken. Met de eerder genoemde goedkope bijbeluitgaven willen we laten zien dat het NBG niet alleen hoge kwaliteit nastreeft, maar tegelijk de Bijbel zo bereikbaar mogelijk wil laten zijn. We kunnen dat alleen doen dankzij onze leden en donateurs.

Vooruitblik

In 2017 maken we een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de jaren 2018-2020. We werken daarin met een beperkt aantal meetbare hoofddoelstellingen voor het werk in Nederland en Vlaanderen en het buitenland. In 2017 testen we de nieuwe methodiek al in het jaarplan. Veel facetten van het werk van 2016 zullen in 2017 terugkeren: we werken nauw samen met de United Bible Societies en met een aantal buitenlandse bijbelgenootschappen. Speerpunt is onder andere het versterken van de relatie met het Surinaams en het Antilliaans Bijbelgenootschap.

Het speerpunt 'Bijbel en kinderen' blijft onverminderd van kracht, wat onder andere tot uitdrukking komt in tien nieuwe edities van het tijdschrift *Alef*.

In de loop van 2017 worden de resultaten bekend van een onderzoek naar bijbelgebruik. In het najaar wordt de presentatie verwacht van Bijbel Dichtbij, een Bijbel in Gewone Taal met extra informatie en toepassingen. Het belangrijkste project de komende jaren voor het vertaalteam is de revisie van de Nieuwe Bijbelvertaling. In 2016 is een pilot afgerond, is het revisieteam gevormd en heeft het bestuur een begeleidingscommissie samengesteld. In het vierde kwartaal van 2017 worden de revisiemethode en de eerste resultaten gepresenteerd.

Een speerpunt is ook de versterking van de internationale samenwerking op digitaal gebied.

De in 2016 ingezette veranderingen in het fondsenwervingsprogramma worden versterkt doorgezet in 2017, onder meer door een intensivering van het nalatenschapsprogramma.

‘De Bijbel is voor mij meer waard dan goud of diamant’

‘We hadden het goed in Aleppo. We woonden in een mooi ingericht huis met drie etages. Maar de laatste vijf jaar voelden we ons bang en verdrietig. Het was er onveilig geworden. Toen ik vertrok uit Syrië kon ik bijna niets meenemen. Alleen wat spullen in een kleine rugzak. Tijdens de vlucht ben ik die rugzak kwijtgeraakt. In mijn jas droeg ik een klein bijbeltje bij me, maar dat is erg beschadigd door de overtocht. Ik kreeg een nieuwe bijbel. Dat betekent veel voor mij. Ik lees er elke dag in. De Bijbel is onmisbaar, een schat die meer waard is dan goud of diamant. Ik vraag me soms af: Waarom ben ik hier? Was ik maar doodgegaan ... Ik ben hier alleen, zonder man en kinderen. Maar als ik verdriet op voel komen, ga ik in de Bijbel lezen. Dat geeft me rust en vertrouwen. Ik ben dankbaar voor de warmte, het eten en de vriendelijke mensen.

Iedere donderdag komen we met andere Syrische vrouwen bij elkaar. We zingen samen voor de Heer en lezen uit de Bijbel. Aan moslims lees ik voor uit de Psalmen. Zij zijn onder de indruk van de mooie woorden uit de Bijbel. Ondanks alle moeilijkheden ervaar ik dat de Heer mij draagt. Zijn hand houdt ons vast.’

Samira is gevlucht uit Aleppo (Syrië) en kwam terecht in een opvangcentrum in Haarlem. Via het NBG kreeg zij een bijbel in haar eigen taal.

Het beschikbaar stellen van de Bijbel gebeurt via het uitgeven van boeken en digitale producten. Hierbij spelen de criteria kwaliteit (inhoud en vorm), aantrekkelijkheid en bereikbaarheid voor de gebruiker een belangrijke rol. Als Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) en Vlaams Bijbelgenootschap (VBG) proberen we vanuit deze criteria zo goed mogelijk in te spelen op de wensen en behoeften van bijbellezers.

Ambitie

In 2016 wilden we in de eerste plaats de Bijbel toegankelijker maken. Daarom werd een lijn ingezet van (missionaire)bijbeluitgaven tegen een aantrekkelijke prijs. Verder was het onze ambitie om de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) en de Bijbel in Gewone Taal (BGT) op onze website debijbel.nl beschikbaar te maken voor iedereen, zonder dat de gebruiker daar een persoonlijk account voor aan hoeft te maken. Gekoppeld aan deze vernieuwing wilden we debijbel.nl geschikt maken voor gebruik door andere bijbelgenootschappen. In voorgaande jaren lag de focus sterk op de BGT, terwijl de NBV nog steeds de toonaangevende vertaling is. Daarom werkten we er in 2016 aan meer aandacht te genereren voor de NBV. Tenslotte wilden we het voor andere bijbelgenootschappen eenvoudiger maken om de materialen te gebruiken die wij ontwikkeld hebben. Bijvoorbeeld door het vertalen van content en door het koppelen ervan aan UBS-systemen.

Resultaten

Nieuwe edities

De BGT heeft ook in 2016 veel impact gehad. In totaal zijn er zo'n 51.000 complete BGT's, 24.000 Nieuwe Testamenten in Gewone Taal en 97.000 bijbelgedeelten in gewone taal (evangelieën, scheurkalenders etc.) verspreid.

De NBV kreeg dit jaar extra aandacht. De standaardeditie met het bekende omslagontwerp van Henk Pietersma had geen grote aanpassing gehad sinds de lancering in 2004. In 2016 maakte vormgevingsbureau Studio Ron van Roon een nieuw ontwerp voor de omslag. Ook de vormgeving van andere uitgaven van de NBV werd aan dit ontwerp ontleend. Hiermee heeft deze toonaangevende vertaling voor de komende jaren een eigentijdse en stijlvolle uitstraling gekregen. We wilden de NBV in 2016 duidelijk in beeld brengen met diverse uitgaven. Dat is grotendeels gelukt. Er verscheen een standaardeditie conform het ontwerp van Van Roon met een witte cover en zwarte opdruk en een zwarte editie met witte opdruk. Ook de Groene Bijbel werd uitgegeven volgens dit ontwerp in druk én als e-book. Tenslotte verscheen in dezelfde stijl de Schrijfbijbel en werd een paperbackeditie van de NBV voorbereid. De NBV won in september de verkiezing tot het 'belangrijkste boek van Nederland'. Ook dit droeg bij aan de doelstelling om de NBV extra aandacht te geven.

Vernieuwing debijbel.nl

Begin november werd de nieuwe versie van debijbel.nl gelanceerd. BGT en NBV zijn nu zonder inlog voor iedereen te lezen. Mét (gratis) inlog krijgen gebruikers toegang tot nog vier vertalingen en kunnen zij eigen notities en markeringen bijhouden en een eigen lettertype en lettergrootte instellen. Bijvoorbeeld een lettertype voor mensen met dyslexie. De nieuwe versie is qua techniek en functionaliteit een grote verbetering ten opzichte van de vorige versie. De lancering kreeg veel publiciteit, werd positief ontvangen door de media en gebruikers en leverde veel extra traffic op.

Onder digitale bijbellezers is behoefte aan het kunnen lezen van de bijbel op een smartphone, ook zonder 'live' internetverbinding. Dat kan via een bijbel-app, waarmee bijbelvertalingen gedownload kunnen worden. Zo'n bijbel-app is ontwikkeld door het bijbelgenootschap van Brazilië; wij konden daarvan gebruikmaken. Deze app is in 2016 voorbereid en verschijnt naar verwachting in 2017.

Evaluatie

Een aantal uitgaven verscheen niet op tijd, onder andere de NBV Schrijfbijbel en NBV-paperback. Het proces dat tot deze vertraging leidde, is met de uitgeverij geëvalueerd. De vertraging, gecombineerd met het feit dat later ook de Groene Bijbel (NBV-editie) uit de handel gehaald moest worden, maakte dat de doelstelling om de NBV extra aandacht te laten krijgen, onvoldoende gerealiseerd kon worden.

Bij de lancering begin november van de vernieuwde versie van debijbel.nl bleek dat er sprake was van een aantal technische onvolkomenheden. Het duurde enkele weken voordat deze waren opgelost. Hoewel de onvolkomenheden in de details zaten en de hinder ervan beperkt bleek, leren we hiervan dat grondiger proefdraaien vereist is bij een dergelijke release.

Plannen

Digitaal bijbellezen is inmiddels zo belangrijk en wijdverbreid, dat we de gebruikerservaring op debijbel.nl verder willen verbeteren aan de hand van wensen van gebruikers. Bijvoorbeeld door de gebruiker meer controle te geven over hoe debijbel.nl er uitziet. Heeft hij of zij interesse in blogs of gebruikerstips, dan moeten deze onderdelen meteen bovenaan te zien zijn. Ook moet de volgorde van de kolommen in de bijbeltekst eenvoudig aan te passen zijn.

De lijn van missionaire bijbeluitgaven voor een instap-prijs wordt voortgezet. Er komt een herdruk van het Nieuwe Testament en er verschijnen diverse andere deeluitgaven van de BGT. De goede contacten met andere bijbelgenootschappen moeten er in 2017 toe leiden dat in minstens twee landen een buitenlandse versie van debijbel.nl in gebruik wordt genomen.

Stefan van Dijk, hoofd Uitgeven

‘De Bijbel zo aantrekkelijk en toegankelijk mogelijk presenteren. Daar geniet ik van.’

‘Ik vind het een bijzondere uitdaging om uitgaven van en rond de Bijbel te maken die mensen aanspreken. Zo hoop ik dat mensen die nog onbekend zijn met de Bijbel, dit bijzondere boek toch eens opendoen, en dat mensen die de Bijbel al kennen, zich er nog meer in gaan verdiepen. ‘De Bijbel verspreiden’ – vooral voor die doelstelling zet ik me in.

In mijn werk staat de inhoud voorop, maar ik ben blij dat ook de vormgeving en de uitvoering veel aandacht krijgen. Uitgeven is heel belangrijk. Niet om er geld mee te verdienen want de Bijbel vertalen en uitgeven kost meer dan ermee te verdienen valt. Maar om de Bijbel zo aantrekkelijk en toegankelijk mogelijk te presenteren. Daar geniet ik van.

In 2016 zijn veel mooie edities verschenen, maar de uitgave waar ik het meest blij mee ben is het Nieuwe Testament van de Bijbel in Gewone Taal. Waarom? Omdat er nu eindelijk een heel betaalbare uitgave van het Nieuwe Testament is in de meest toegankelijke vertaling die ik ken.’

Nieuw 'jasje' voor winnende bijbelvertaling

De Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) uit 2004 is met 1,5 miljoen exemplaren de meest verkochte bijbelvertaling en de standaardbijbel voor kerk en cultuur. Dat werd bevestigd toen de NBV in september verkozen werd tot het 'belangrijkste boek van Nederland'. Op die dag lag de NBV in nieuwe vormgeving, vers van de pers, op tafel in het tv-programma *De Wereld Draait Door*. Studio Ron van Roon ontwierp deze nieuwe, frisse vormgeving, die de blijvende betekenis van deze vertaling onderstreept.

NBV **1,5** miljoen
exemplaren

Voor iedereen een betaalbare bijbel

Iedereen moet een bijbel kunnen aanschaffen. Daarom komen onze twee nieuwste vertalingen op de markt als paperback. Minder luxe dan de standaardeditie en een stuk goedkoper. In 2016 verscheen de Bijbel in Gewone Taal. In 2017 volgt de Nieuwe Bijbelvertaling.

5000 exemplaren
BGT-paperback

Vernieuwd: debijbel.nl

Met meer dan twintig te raadplegen bijbelvertalingen, is debijbel.nl dé bijbelwebsite voor Nederland en Vlaanderen. Van deze site kwam een nieuwe versie beschikbaar die nog beter voldoet aan de wensen van de gebruikers. De NBV en de BGT zijn zonder inlog te lezen en veel informatie is nu direct toegankelijk, ook voor wie geen lid of donateur is. Digitaal lezen gaat in 50% van de gevallen via een laptop of desktop, de smartphone rukt op met 30% en 20% van de lezers gebruikt een tablet.

Aantal accounts: gestegen van 98.000 naar **120.000**
Meest gezochte woorden: **liefde, licht, en vrede**

13.338 mensen lezen blog 'Dino's in de Bijbel?'

De Bijbel doorgeven

Van zo'n bijzonder boek als de Bijbel bestaan bijzondere edities. Luxe leren bijbels en kunstedities, maar ook eenvoudige edities om door te geven. Veel mensen willen de Bijbel cadeau geven aan iemand anders. Omdat dit strookt met een belangrijke doelstelling - het verspreiden van de Bijbel - kwamen we in 2016 met goedkope deelluitgaven: het evangelie van Lucas, het evangelie van Matteüs en het Nieuwe Testament. Daarmee maken we het voor mensen en organisaties gemakkelijker om de Bijbel door te geven.

56.000 exemplaren Matteüs in Gewone Taal
16.000 exemplaren Lucas in Gewone Taal
24.000 Nieuwe Testamenten in Gewone Taal

96.000 missionaire deelluitgaven van de BGT

‘Kinderen zijn als een spons. Ze nemen alles op.’

‘Hoe geef je kinderen iets mee van je geloof? Als moeder van opgroeiende kinderen worstel ik daar soms best mee. We gaan naar de kerk, ze gaan naar de zondagschool, we bidden voor het eten en lezen uit de Bijbel. Aan tafel uit de gewone Bijbel samen met een dagboekje en voor het naar bed gaan uit de kinderbijbel. In principe krijgen ze dus best veel met de paplepel ingegoten.

Zodra *Alef* binnen is, gaat mijn dochter in de vensterbank zitten om er lekker uitgebreid in te kijken. Ze onderwerpt uiteindelijk mij ook aan een vragenvuur. Weet ik wel wat zegenen betekent? Of ken ik Mirjam uit de Bijbel? Ik vind het fantastisch om samen met haar in gesprek te gaan, vragen te beantwoorden maar tegelijk ook zelf nieuwe dingen te leren.

Het leuke aan *Alef* vind ik dat het zo laagdrempelig is. De verhaaltjes lezen makkelijk weg en ik vind het leuk dat mijn kinderen er zelf mee aan de slag kunnen. Ze vullen de puzzeltjes in, lossen raadsels op en verdiepen zich in de weetjes. Kinderen zijn als een spons. Ze nemen alles in zich op en onthouden veel. *Alef* is een leuke manier om kinderen zelf actief bezig te laten zijn met het geloof. Het geeft hun iets mee dat van waarde is. Daarnaast vind ik het ideaal dat als we door omstandigheden op zondag niet naar de kerk gaan ik *Alef* kan gebruiken voor de bijbelstudie of een stukje verdieping.’

Josan is moeder van drie kinderen waaronder Grace (10). Ze heeft een abonnement op *Alef*, het magazine voor kinderen van 8 tot 12 jaar.

Het werk van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) en het Vlaams Bijbelgenootschap (VBG) wordt voor een belangrijk deel bepaald door de inzet van expertise op het gebied van de Bijbel. Omdat de Bijbel stamt uit een andere tijd, landstreek en cultuur dan de onze, willen we een brug slaan tussen de bronteksten van toen en de bijbelgebruikers van nu. Om dit te kunnen doen met de zorgvuldigheid die past bij de Bijbel, is veel kennis nodig op het gebied van bijbel- en vertaalwetenschap. Wij borgen deze kennis in de afdeling Vertalen en Bijbelgebruik.

Ambitie

In 2016 moesten de inhoudelijke aanpak en de projectorganisatie worden voorbereid om in 2017 te kunnen starten met het daadwerkelijke reviseren van de Nieuwe Bijbelvertaling.

Daarnaast was het onze ambitie om debijbel.nl inhoudelijk verder te ontwikkelen, diverse uitgaven te realiseren en via onder meer blogs en masterclasses mensen te helpen de Bijbel beter te begrijpen.

Verder was het plan door te gaan met materiaalontwikkeling voor de nieuwe generatie. Na de succesvolle lancering van kindermagazine *Alef* in 2015 wilden we in 2016 een heel jaar *Alef* uitbrengen. Daarnaast was het voornemen een workshop 'Bijbel-zen met kinderen' te ontwikkelen en te onderzoeken hoe de Samenleesbijbel ook in kerken en scholen gebruikt zou kunnen worden.

Resultaten

Alef

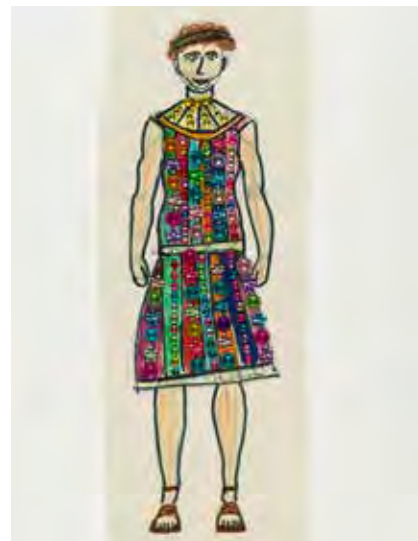
In 2016 zijn tien edities van kindermagazine *Alef* gemaakt. In een jaar tijd is het aantal abonnementen gegroeid naar 3500 abonnees. Verder hebben we een *Alef*-kwartet en een *Alef*-kerststal gemaakt. De laatste is in vier afleveringen van het EO-tijdschrift *Visie* geplaatst. Daarnaast organiseerden we een *Alef*-middag. Tenslotte werd een speciale mini-*Alef* verspreid tijdens Nationale Bijbelzondag in een oplage van 35.000 exemplaren. We ontvangen regelmatig vragen, foto's en tekeningen van kinderen die zeer betrokken zijn. Vera (11 jaar) schreef ons bijvoorbeeld: 'Beste *Alef*, ik krijg al best lang uw blad. Ik vind de testen en de vragen over de Bijbel altijd het leukste. Ik lees uw blad altijd voor het slapen, omdat ik dan lekker tot rust kom!' Ook ouders reageren heel positief: 'Ik ben enorm blij met de uitgave van dit blad! Samen met de Samenleesbijbel vormt het een zeer gevarieerde en positieve bijdrage aan de geloofsonwikkeling van mijn kind. Dat maakt mij zeer dankbaar'. Professionele bladenmakers noemen *Alef* een goed opgezet en doordacht blad met een mooie vormgeving, afgestemd op de belevingswereld van kinderen.

Content voor debijbel.nl

In 2016 is de inhoud van debijbel.nl sterk uitgebreid. Er kwamen 140 nieuwe topics bij met verdiepende informatie en bijna allemaal met afbeelding. Verder zijn we gestart met toepassingstopics over thema's uit het leven, zoals liefde, vriendschap en hoop. Hiervan zijn er 23 gemaakt. Deze worden hoog gewaardeerd en veel gelezen. Van alle topics werden er 434 vertaald in het Engels voor gebruik in het buitenland.

Ook het aantal afbeeldingen groeide sterk. Er werden zeven nieuwe archeologische tekeningen gemaakt en 277 illustraties toegevoegd in de categorie Kunst en Cultuur,

waarvan 140 uit de collectie van Museum Catharijneconvent en 43 uit de collectie van het Rijksmuseum. Daarnaast kwamen er 235 afbeeldingen bij afkomstig uit de Samenleesbijbel en 137 afbeeldingen uit de Jeugdbijbel.

Blogs op debijbel.nl

Om digitale lezers snel en gemakkelijk online toegang te bieden tot de (wereld van de) Bijbel, zijn 47 blogs gepubliceerd met onderwerpen uit de actualiteit of het kerkelijk jaar. Er was een veelgelezen blog over 'dino's in de Bijbel'. Deze werd geschreven naar aanleiding van de hausse aan aandacht voor de komst van een skelet van een Tyrannosaurus Rex naar Naturalis. In de veertigdagentijd schreven we een blog over de duiding van Jezus' dood.

Digitale adventskalender

In de adventstijd zoeken veel mensen naar dagelijkse inspiratie vanuit de Bijbel. Daarom hebben we in 2016 voor het eerst een digitale adventskalender ontwikkeld voor gebruikers van debijbel.nl. Mensen konden zich abonneren op een dagelijkse e-mail met een bijbeltekst uit de NBV of de BGT, met een korte uitleg en een vraag om over na te denken. Hier hebben 7600 mensen gebruik van gemaakt. Zo brengen we met moderne middelen de Bijbel dichtbij.

Groene Bijbel

De Bijbel is in onze tijd een inspiratiebron voor een 'groen leven'. Een bewuste omgang met natuur, milieu en leefomgeving. Daarom hebben we in 2016 de eerder genoemde Groene Bijbel gerealiseerd: een speciale editie van de Nieuwe Bijbelvertaling waarin 1654 bijbelverzen over de natuur en de omgang met de aarde groen gemarkeerd zijn. Verder is er aanvullend materiaal in drie thema's: verwondering (citatens en natuurfoto's), verdieping (artikelen die de trits bijbel, geloof en duurzaamheid uitwerken) en inspiratie (portretten van gelovigen die duurzaam proberen te leven). Voor het aanvullende materiaal werd samengewerkt met duurzaamheidsexperts als dr. Martine Vonk en vertegenwoordigers van organisaties als A Rocha en Micha Nederland. De Groene Bijbel werd gepresenteerd op 23 november tijdens een drukbezocht evenement en haalde het NOS-Journaal.

Bijbel in 't kort

Bij de BGT is een 'startersgids' geschreven: *Bijbel in 't kort*. Hierin wordt antwoord gegeven op vragen als: Hoe zit de Bijbel in elkaar? Wie heeft hem geschreven? Waar begin ik met lezen? De starters-

gids is een klein formaat boekje met informatie en praktische tips. Ook staat er een leesrooster in, een lijst van bekende verhalen en personen, en wordt er aangegeven wat er in Bijbel te vinden is over thema's als liefde en vriendschap. Het boekje is vanaf januari 2017 te koop en verschijnt zowel los als samen in één band met een laaggeprijsde editie van de BGT. Deze editie heet Bijbel+.

Uw volk is mijn volk

Het thema 'vluchtelingen' is aanhoudend actueel. De instroom van migranten brengt – net als in bijbelse tijden – kansen, maar ook problemen en bedreigingen met zich mee. Daarom stelden we het boekje *Uw volk is mijn volk* samen over vreemdelingschap in de Bijbel, met een toelichting op de bijbelpassages en met studie- en gespreksvragen. Driekwart van de oplage is in 2016 verkocht.

Bijbel Dichtbij

In 2016 is gewerkt aan Bijbel Dichtbij, een uitgave van de BGT met extra informatie. Doel daarvan is de dagelijkse omgang met de Bijbel te bevorderen, de relevantie van de Bijbel te laten zien en de Bijbel beter toe te kunnen passen in het leven van nu. In de Evangelische Omroep vonden we een enthousiaste partner om deze uitgave samen mee te realiseren. De verschijning van Bijbel Dichtbij is gepland in het najaar van 2017.

Met Andere Woorden

Begonnen als toelichting bij de verschijning van de Groot Nieuws Bijbel in 1982, is ons vakblad *Met Andere Woorden (MAW)* uitgegroeid tot een vertaalwetenschappelijk blad met circa 4400 abonnees. Het wordt goed gewaardeerd, maar het lezersbestand vergrijsd. In 2016 is een lezersonderzoek gehouden en is nagegaan hoe *MAW* aantrekkelijker gemaakt kan worden ook voor jongere predikanten, om er hun (vertaal-)kennis mee op peil te houden en het blad te gebruiken voor hun preek of onderwijs. In 2016 zijn drie nummers verschenen. Het derde nummer was een extra dik themanummer over de bronteksten, dat veel aandacht trok. Verder werd gewerkt aan een nieuwe vormgeving. In 2017 zal *MAW*-nieuwe-stijl twee keer uitkomen in een nieuw jasje.

Masterclasses en studieprogramma Bijbel in Gewone Taal

In 2016 hebben we de masterclasses voor bijbelprofessionals gecontinueerd. Verspreid over het land zijn er tien gehouden. Tijdens zo'n masterclass wordt ingegaan op achterliggende vragen, moeilijkheden

en vertaaldilemma's. De deelnemers zijn predikanten, pastores en pastoraal werkers afkomstig uit de breedte van kerkelijk Nederland. De masterclasses worden, zo blijkt uit enquêtes en reacties, door de deelnemers zeer positief gewaardeerd. Zestien deelnemers volgden aansluitend het verdiepende studieprogramma over Romeinen of Job. Ook dit studieprogramma, waarvoor de PKN nascholingsstudiepunten geeft, wordt hoog gewaardeerd qua opzet, niveau en kwaliteit van de feedback. De volgende keer zal de masterclassformule gekoppeld worden aan de revisie van de NBV.

Colleges

In het voorjaar van 2016 zijn vier colleges over de Bijbel verzorgd met als thema 'Nieuw licht op oude verhalen' voor het Hoger Onderwijs Voor Ouderen aan de Universiteit Leiden. De 35 deelnemers hebben de colleges in hun evaluatie beloond met een hoge waardering.

Tentoonstellingen, bibliotheek en Expo Biblia

In 2016 heeft de NBG-bibliotheek – met een unieke collectie historische bijbels en aan de Bijbel gerelateerde uitgaven – materiaal beschikbaar gesteld voor zes tentoonstellingen: in de Sint Jan in Gouda (*Het Woord Verbeeld*, ca. 10.000 bezoekers), Museum Catharijneconvent in Utrecht (*Heilig Schrift*, ca. 20.000 bezoekers) alsook voor exposities in Meppel, Emmeloord, Delft en België. De bibliotheek zelf werd verrijkt met enkele unieke oude bijbels: *Den Grooten Figuerbijbel*, een grote en zeldzame 17e-eeuwse prentbijbel, en een kinderbijbeltje: *Historiën ende Propheeten* uit 1550.

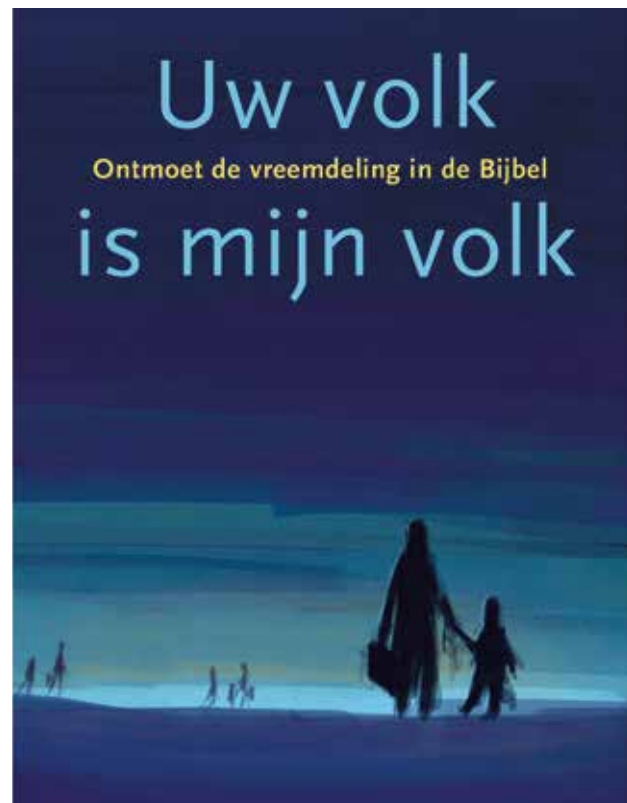
In Vlaanderen heeft het VBG de beschikking over een mobiele tentoonstelling: de Expo Biblia, met reproducties van meesterwerken uit de Europese schilderkunst gebaseerd op bijbelverhalen. Deze expo werd in 2016 tentoongesteld in de bibliotheek Harelbeke en bij het Waals Bijbelgenootschap.

The Passion

Ook in 2016 waren we betrokken bij *The Passion*, een tv-productie met 3,2 miljoen kijkers. Op ons advies is het script aangepast. De scène uit de Bergrede waar *The Passion* deze keer mee opende, geeft meer context aan het lijdensverhaal. Door die scène wordt duidelijker waarom de machthebbers van Jezus af wilden, een vraag die leeft bij veel kijkers die niet bekend zijn met de Bijbel. Daarnaast waren we ook betrokken bij de nazorg in de sociale media. Nieuw was de #bijbelvraag. Kijkers konden met deze hashtag inhoudelijke vragen stellen die direct beantwoord werden door onze bijbelwetenschappers.

Vragen waren bijvoorbeeld: 'Waarom is het vandaag Witte Donderdag?', 'Het heeft nooit gesneeuwd in Jeruzalem neem ik aan', 'Mijn dochter van vijf vraagt: Wat is verraden eigenlijk? Dat vind ik namelijk nog niet zo makkelijk te beantwoorden...' en: 'Wat is tegenwoordig een hippe, moderne, ruimdenkende versie kinderbijbel? Ik krijg teveel vragen van mijn dochter'.

Evaluatie

De mogelijkheid van een project 'debijbel.nl voor kinderen' werd verkend, onder meer middels vier panelbijeenkomsten met directeuren en onderwijzend personeel van basisscholen. Die leverden waardevolle inzichten op over de Bijbel en het bijbelgebruik op scholen, maar leidden nog niet tot een project in 2016. Wel maakten de panels duidelijk dat er kansen liggen op het gebied van het ondersteunen van scholen en kerken die kinderen bekend willen maken met de Bijbel. In 2017 werken we plannen uit om deze kansen te kunnen benutten.

Plannen

In 2017 doen we onderzoek naar het bijbelgebruik onder mensen die de bijbel relevant vinden. De resultaten worden naar verwachting na de zomer gepresenteerd. Verder lanceren we in het najaar Bijbel Dichtbij: een Bijbel in Gewone Taal met toepassingen en uitleg. Ook start in 2017 het eigenlijke reviseren van de Nieuwe Bijbelvertaling, waarmee we in het najaar naar buiten hopen te treden.

'De tekeningen geven een goed beeld van de inrichting van een synagoge'

Reinoud Oosting, eindredacteur debijbel.nl

'Op debijbel.nl valt veel te ontdekken. Behalve een bijbeltekst in 20 vertalingen, vind je er met een simpele muisklik ook uitleg over personen en begrippen. Bovendien zijn er honderden kaarten en afbeeldingen te vinden en meer dan duizend verdiepende artikelen.

Als eindredacteur van debijbel.nl zorg ik regelmatig voor nieuwe artikelen en illustraties. Bijvoorbeeld over een synagoge uit de tijd van het Nieuwe Testament en hoe daar een eredienst op sabbat verliep. De tekeningen die we hebben laten maken, geven een goed beeld van de inrichting van een synagoge. De beschrijving van de eredienst laat zien dat er na het voorlezen uit de Wet en de Profeten, gelegenheid was om uitleg te geven. Zo kunnen mensen zich een concreet beeld vormen van Marcus 6:2, waar staat dat Jezus op de sabbat naar de synagoge ging om de mensen te onderwijzen en uitleg te geven.

Digitaal bijbellezen is in opkomst. Daarom is debijbel.nl niet alleen een goed middel om de Bijbel te lezen in verschillende vertalingen. De informatie helpt je ook om de Bijbel beter te begrijpen en toe te passen in je eigen leven.'

Alef

Alef is ons bijbelblad voor kinderen van 7 tot 12 jaar. De ouders, maar ook de lezertjes zelf zijn er blij mee en dat laten ze ons weten met post, foto's en tekeningen. Lasse (6 jaar) schrijft: "Hoi Alef, ik ging samen met mama de pratende ezel opzoeken uit Numeri. Dat vonden wij heel grappig! Wij vinden het verhaal en de weetjes altijd het leukst. Groetjes van Lasse."

3500 abonnees
10 nummers

Adventskalender

In de weken voor Kerst zoeken mensen naar een manier om zich – te midden van de drukte van de feestmaand – voor te bereiden op het kerstfeest. Daar speelden we op in met een digitale adventskalender op debijbel.nl. 7600 mensen tekenden in en kregen dagelijks een e-mail met de tekst van de dag uit de NBV of de BGT, met een korte uitleg en een vraag om over na te denken. Een gebruiker schreef: 'Dagelijks krijg ik prachtige gedeeltes gemaild van de door u uitgegeven adventskalender. Elke dag een vreugde! Merk dat hierdoor zeker ook de band met het NBG tastbaarder wordt.'

7600
gebruikers

Expo Biblia in Vlaanderen

Het Vlaams Bijbelgenootschap (VBG) heeft de beschikking over een mobiele tentoonstelling: de Expo Biblia, met reproducties van meesterwerken uit de Europese schilderkunst, gebaseerd op bijbelverhalen. Hiermee brengt het VBG de Bijbel dichtbij. Eén van de schilderijen gaat bijvoorbeeld over Naomi die vlucht voor de hongersnood en met haar schoondochter Ruth terugkeert naar Betlehem. Via deze kunstwerken worden de bijbelverhalen van toen, vandaag de dag heel actueel. De Expo Biblia werd in 2016 tentoongesteld in de bibliotheek Harelbeke en bij het Waals Bijbelgenootschap.

circa **600**
bezoekers

Uitbreiding debijbel.nl

De inhoud van debijbel.nl werd sterk uitgebreid. We begonnen met blogs over actuele onderwerpen. We voegden honderden illustraties en topics toe die achtergrondinformatie geven of laten zien wat de Bijbel zegt over bijvoorbeeld liefde, vriendschap of hoop. Honderden topics werden in het Engels vertaald voor buitenlands gebruik. Bovendien werd een complete bijbelvertaling toegevoegd: de Duitse Gute Nachricht Bibel.

140 nieuwe informatieve topics

7 nieuwe archeologische tekeningen

434 topics
vertaald in het
Engels

‘De bijbels zijn een zegen voor ons’

‘Meteen toen ik hoorde dat er bijbels voor mij waren, stapte ik in mijn vrachtauto en reed dwars door het hele land naar Havana. Een reis van maar liefst duizend kilometer. Toen ik weer thuis was sprak ik af met de lokale priesters. Ik wilde hen verrassen. Iedereen staat te springen om een bijbel. Als we een container met bijbels op straat zetten, dan is deze in een paar seconden leeg. Het was de tweede keer dat ik bijbels op ging halen in Havana. Het is een taak voor ons om mensen te helpen de Bijbel te begrijpen. Zoals een Cubaanse schrijver zei: “Wie de Bijbel niet leest, ziet de zon niet schijnen!” De bijbels zijn een zegen voor ons! Het aantal bijbellezers groeit; elke bijbel is welkom. Het is een grote verandering ten opzichte van vroeger. Nog nooit hebben we zoveel bijbels gehad in Cuba als nu’.

Aartsbisschop Wilfredo (65) werkt in Guantanamo en Baracoa, in het uiterste oosten van Cuba. Kerkleiders schatten dat er in totaal een miljoen bijbels nodig zijn. Daarom zorgen wij samen met andere bijbelgenootschappen voor 1 miljoen bijbels voor Cuba.

Het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) en het Vlaams Bijbelgenootschap (VBG) willen de Bijbel dichtbij brengen in binnen- en buitenland. Wereldwijd kunnen nog steeds veel mensen de Bijbel niet zelf lezen. Er bestaat bijvoorbeeld geen vertaling in hun taal, of ze kunnen geen bijbel aanschaffen. Daarom vertalen en verspreiden we de Bijbel ook in het buitenland.

United Bible Societies en Global Mission Team

Het NBG en VBG zijn lid van de United Bible Societies (UBS) – de *fellowship* van de 148 bijbelgenootschappen wereldwijd. Elk bijbelgenootschap verzorgt het werk in zijn eigen land en financiert dat waar mogelijk zelf uit de eigen inkomstenbronnen. De 148 samenwerkende bijbelgenootschappen delen waar mogelijk expertise, techniek en inhoud om het werk zo efficiënt mogelijk uit te voeren. Een groot deel van de bijbelgenootschappen is echter ook afhankelijk van internationale steun van ‘gevende’ bijbelgenootschappen als het NBG.

De werkorganisatie van de UBS (het ‘Global Mission Team’) heeft als taken:

1. Faciliteren en coördineren van de uitwisseling van informatie, ervaring en content tussen bijbelgenootschappen.
2. Coördineren en beoordelen van projecten waarvoor fondsen aangevraagd worden en het verzamelen van voortgangsrapportages.
3. Coördineren en uitvoeren van taken die efficiënter internationaal uitgevoerd kunnen worden dan op nationaal niveau. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van vertaalsoftware, digitale archivering, digitale strategie, inhoudelijke vertaalsupport.

Ambitie

United Bible Societies

Via onze steun wilden we bijdragen aan de continuering van de boven-nationale begeleiding van bijbelvertaal- en verspreidingswerk wereldwijd. Verder was ons doel de zesjaarlijkse vergadering van alle bijbelgenootschappen (World Assembly) in Philadelphia mede mogelijk te maken.

Samenwerking met bijbelgenootschappen

In 2016 investeerden we in de samenwerking met de bijbelgenootschappen in Oost-Europa: Moldavië, Oekraïne en Wit-Rusland. Ook wilden we de informatie en rapportages over de projecten die we steunen verbeteren omdat deze niet altijd helder en transparant zijn. Overigens om begrijpelijke redenen want vaak betreft het (ontwikkelings)landen waar beheer, bestuur en verantwoording niet altijd goed georganiseerd zijn.

Tenslotte was het onze ambitie om minder ervaren bijbelgenootschappen te helpen in hun ontwikkeling op het gebied van marketing, communicatie en fondsenwerving, en daarnaast enkele werk- en projectbezoeken af te leggen.

Beschikbaarstelling techniek en expertise in UBS-verband

In 2016 stelden we op diverse vlakken expertise ter beschikking aan UBS en andere bijbelgenootschappen. We wilden:

- Onderzoeken of onze vertaalaantekeningen bij de NBV en BGT uitgewerkt konden worden tot internationaal bruikbare aantekeningen in het Engels, Spaans en Frans.
- Een Engels boek publiceren over vertalen in 'plain language': een handboek waarin de unieke vertaalmethode die we ontwikkeld hebben voor de BGT internationaal beschikbaar gemaakt wordt.
- Bijdragen aan de Biblia Hebraica Quinta van Jesaja 56-66 (de nieuwe uitgave van de Hebreeuwse brontekst van het Oude Testament) en van daaruit een publicatie over tekstkritische kwesties in de Hebreeuwse Bijbel verzorgen.
- debijbel.nl internationaal beschikbaar stellen.
- Nederlandse content rond de Bijbel internationaal publiceren (bijvoorbeeld de Samenleesbijbel).

Sybout van der Meer, voorzitter

'De wereld van vandaag hunkert naar hoop'

'Het wereldcongres van de UBS in mei 2016 in Philadelphia, USA, begon met de openingswoorden: "In 1946 – een jaar na Wereldoorlog II – in een wereld die smeekte om hoop, werd United Bible Societies opgericht." Met 350 directeuren en voorzitters van 148 bijbelgenootschappen uit even zoveel landen deelde ik het gevoel hoezeer ook de wereld van vandaag hunkert naar hoop. En ik heb de gedeelde kracht ervaren, die uitgaat van het geloofsthema dat het Woord van God 'Living Hope for All' is. Het NBG vertaalt en verspreidt al meer dan 200 jaar die 'Levende Hoop voor Iedereen'. Een aanzienlijk deel van het NBG-budget gaat naar het ondersteunen van UBS-projecten met als doel: 'voor iedereen een bijbel'. Een prachtig doel, maar daar moet aan worden toegevoegd: '...in de taal van het hart'. Ik zag dat in de gezichten van de Surinaamse zusters en broeders toen ik in oktober in Paramaribo de presentatie van de Bijbel in het Sranan Tongo meemaakte, de eigen taal van het Surinaamse volk. Ook zag ik het bij mijn bezoek aan drie kerkjes in het binnenland. Ik raakte intens ontroerd, toen de tranen kwamen bij mensen die voor het eerst in hun leven Gods Woord hoorden in de taal die ze van hun moeder hebben geleerd.'

Resultaten

UBS International Support Programme

Het globale resultaatoverzicht over 2016 van het UBS International Support Programme ziet er als volgt uit:

- totaalbedrag sponsoring projecten & Global Mission Team > 30.000.000 (waarvan ruim 8% door ons wordt bijgedragen)
- ruim 800 projecten gefinancierd in meer dan 100 landen, met een bereik van ruim 500 miljoen mensen
- 31 vertalingen afgerond in 2016

We droegen in 2016 op diverse manieren bij aan het UBS-werk. Er wordt directe projectsteun gegeven (waarover verderop meer) en er wordt contributie betaald (in 2016 \$ 600.000), omdat voor ons én de kwaliteit van de internationale vertaalbegeleiding essentieel is én de efficiëntie die internationale afstemming en begeleiding met zich meebrengt.

Het Global Mission Team (GMT) van UBS zorgde in 2016 middels vertaalconsulenten voor de begeleiding van zo'n 400 vertaalprojecten wereldwijd, waarmee potentieel 700 miljoen mensen bereikt worden. De begeleiding bestaat onder meer uit de training van lokale vertalers, advisering van inhoudelijke projectleiders en controle op vertalingen (brontekstcheck). Ook zorgt het GMT, samen met andere bijbelorganisaties, voor specialistische vertaalssoftware (Paratext) en het digitale archief van bijbelvertalingen (Digital Bible Library), waardoor vertalingen sneller én beter gemaakt en gecontroleerd kunnen worden, en bovendien goed digitaal gearchiveerd worden. Inmiddels bevat deze digitale bibliotheek bijbels en bijbelgedeelten in 1138 talen; deze talen worden gesproken door gezamenlijk 5,2 miljard mensen.

Een andere belangrijke taak van het GMT is de begeleiding van bijbelverspreiding buiten de eigen verspreidingsactiviteiten die de 148 bijbelgenootschappen zelf uitvoeren. Het gaat om verspreiding zowel digitaal als in print. In 2016 werden 159 projecten begeleid waarmee potentieel 45 miljoen mensen bereikt werden.

World Assembly

Directeur en voorzitter van het NBG en het VBG hebben de World Assembly in Philadelphia bijgewoond. De vergadering resulteerde onder andere in de 'Philadelphia Promise' – het uitgangspunt voor het wereldwijde beleid van UBS in de komende zes jaar. Daarin staat onder andere dat UBS samenwerking nastreeft op het gebied van digitaal publiceren van de Bijbel. We hebben aangeboden 'digital mission resource center' te worden in Europa: het bijbelgenootschap dat namens UBS andere bijbelgenootschappen adviseert over en begeleidt bij de uitvoering van een digitale strategie in eigen land. Een ander speerpunt is de omgang met migratie en vluchtelingen in de wereld. Het wordt aanbevolen connecties te leggen tussen het lokale bijbelgenootschap, de migrantengemeenschappen, en het land van oorsprong van de mensen in die gemeenschappen. We hebben de World Assembly met een bedrag van \$ 50.000 gesponsord.

Resource Mobilisation Group

Vanaf juni 2016 werd hoofd buitenland Joyce van de Veen voorzitter van de Resource Mobilisation Group (RMG) van de UBS. Dit is een werkgroep van medewerkers van circa twintig collega-bijbelgenootschappen die financiële steun geven aan bijbelgenootschappen in landen die over minder financiële middelen beschikken. De RMG kwam twee keer bijeen voor onderlinge afstemming en om efficiënter gebruik te maken van de financiële middelen in UBS-verband. Er werd onder andere gewerkt aan de uitkomsten van de World Assembly ('Philadelphia promise'), internationale vertaalstrategie en -methodiek, reputatiemanagement en ondersteuning van training. In 2017 evalueert de RMG zijn werkzaamheden.

Samenwerking met Oost-Europa en Egypte

Er werden communicatie-, project- en trainingsbezoeken gebracht aan de bijbelgenootschappen van Wit-Rusland, Oekraïne en Moldavië. In Oost-Europa betrof dit onder meer het project '30 jaar na Tsjernobyl'. De bezoeken leverden ook materiaal voor een mailing aan onze achterban en voor ons ledenmagazine *Bijbel Dichtbij*. In september werden de besturen van de bijbelgenootschappen in de genoemde Oost-Europese landen getraind om tot een effectievere werkwijze te komen.

Een werkbezoek aan Egypte gaf meer inzicht in hoe het bijbelgenootschap in het Egypte van nu kan en mag functioneren. Het Egyptisch Bijbelgenootschap bracht in november een tegenbezoek. Dit leidde tot een interview over hun werk in een landelijk dagblad en dit droeg weer bij aan de publiciteit voor de kerstactie die we hebben gehouden voor kinderen van arme gezinnen in Egypte.

Training in Afrika en Latijns-Amerika

In oktober werd in Ghana een training op het gebied van marketing, communicatie en fondsenwerving gegeven. Daar deden medewerkers van diverse Afrikaanse bijbelgenootschappen aan mee. Een soortgelijke training werd in november gehouden in Mexico voor collega's uit Latijns-Amerikaanse landen.

Sranan Tongo Bijbel

Een hoogtepunt was de viering van het 50-jarig bestaan van het Surinaams Bijbelgenootschap eind oktober. Ter gelegenheid daarvan werd de Sranan Tongo Bijbel gepresenteerd in aanwezigheid van onze voorzitter. Deze bijbelvertaling is tot stand gekomen mede dankzij onze financiële steun.

debijbel.nl in het buitenland

Het digitale platform debijbel.nl is uniek door zijn zogenoemde 'subscriptie-structuur': een deel van de inhoud is voor iedereen beschikbaar, een deel voor mensen die zich gratis registreren en een deel voor betalende gebruikers. Dit model is, in een voor de lokale situatie aangepaste versie, interessant voor diverse bijbelgenootschappen, om contact te krijgen met digitale bijbellezers, of om direct inkomsten of leden te werven. Het NBG biedt andere bijbelgenootschappen de mogelijkheid om een eigen versie te maken, waar nodig tegen gereduceerde kosten. In 2016 toonden verschillende bijbelgenootschappen daarvoor interesse. Concrete stappen werden gezet door het Fins Bijbelgenootschap. In het voorjaar van 2017 lanceert dit bijbelgenootschap een Finse versie van debijbel.nl, waarop zij onder andere hun nieuwe bijbelvertaling presenteren. Verder hebben wij de eerste stappen gezet om debijbel.nl technisch nog beter aan te laten sluiten bij de digitale bibliotheken van UBS, zodat ons platform internationaal nog gemakkelijker inzetbaar kan worden.

Topics debijbel.nl in het buitenland

Wij hebben in 2016 besloten om alle topics en illustraties van debijbel.nl ter beschikking te stellen van andere bijbelgenootschappen. Daarom zijn we begonnen de teksten te vertalen in het Engels. Inmiddels heeft het Fins Bijbelgenootschap naast het platform van debijbel.nl ook een groot aantal topics van deze site – inhoudelijke en thematische artikelen - in het Fins vertaald. Zo helpen we dit bijbelgenootschap bij hun missie. Bijkomend voordeel: de investeringskosten voor deze content komen op deze manier ook ten goede aan bijbellezers in andere landen. In Zuid-Afrika is het bijbelgenootschap bezig met de vertaling in het Afrikaans.

Export van andere content naar het buitenland

Ook voor gedrukte producten hebben andere bijbelgenootschappen belangstelling. De Kijkbijbel en de Prentenbijbel waren al vertaald. Als het om boeken met primair tekst gaat, is het Nederlands een hoge drempel. Daarom zijn we in 2016 begonnen met een Engelse vertaling van de Samenleesbijbel, omdat diverse bijbelgenootschappen graag zo'n bijbel willen uitbrengen. We hebben in 2016 doorgewerkt aan de internationale uitgave over vertalen in 'plain language'.

Evaluatie

In 2016 is gewerkt aan de verbetering van projectrapportages. Er is ook aangestuurd op een betere rapportage van de bestedingen van het Global Mission Team. Er zijn duidelijke verbeteringen zichtbaar, en we zullen deze koers in 2017 voortzetten. Daarnaast is duidelijk geworden dat wij ook zelf verder moeten werken aan het opstellen van criteria voor steun die wordt gegeven en nog systematischer de halfjaar- en jaarrapportages van onze collega-organisaties moet controleren.

Het onderzoek naar de mogelijkheid om onze vertaalaantekeningen in het Engels, Spaans en Frans ter beschikking te stellen, wees uit dat de opbrengsten niet in verhouding staan tot de inspanningen. Het beschikbare geld is besteed aan de vertaling van topics uit debijbel.nl, die samen met de afbeeldingen ook beschikbaar gemaakt worden voor vertalers wereldwijd in Paratext.

Het Engelse boek over vertalen in 'plain language' is nog niet gepubliceerd en wordt naar verwachting in 2017 afgerond.

Plannen

In 2017 gaan we weer fondsen werven en beschikbaar stellen voor diverse buitenlandse projecten op het gebied van vertalen en verspreiden alsook voor het Global Mission Team. Ook stimuleren we de doorontwikkeling van de digitale strategie van UBS door menskracht, techniek en inhoud beschikbaar te stellen.

Midden- en Zuid-Amerika

MEXICO - Bijbelvertaling in Purepecha (70%) en Tojolabal (54%)

Er is rond de 7% voortgang bereikt met de vertaling van verschillende bijbelboeken in het Purepecha.

Het Tojolabal-vertaalteam heeft ongeveer 4% voortgang geboekt. Het team werkt ook aan het beschikbaar maken van bijbelgedeelten van het Nieuwe Testament in audiovorm.

CUBA - Bijbelverspreiding in samenwerking met kerken (10%)

Op Cuba zijn ruim 200.000 bijbels verspreid. Ook zijn 4000 Nieuwe Testamenten en zo'n 30.000 kindermaterialen gedeeld met kerken verspreid over Cuba.

GUATEMALA - Grow and Learn (25%)

Het Bijbelgenootschap van Guatemala heeft verder gewerkt met het zondagsschoolprogramma 'Groeien en leren'. Zo'n 5000 kinderen in zowel de stad als op het platteland zijn bereikt met bijbelmaterialen. Verschillende zondagsschoolleerkrachten hebben een training gevolgd.

SURINAME - lancering Sranan Tongo Bijbel

Het Surinaams Bijbelgenootschap heeft in oktober 2016 de Bijbel in het Sranan Tongo kunnen presenteren. NBG-voorzitter Sybout van der Meer heeft deze lancering in Paramaribo bijgewoond.

Afrika

ANGOLA - Bijbelvertaling in Kikongo (33%) en Umbundu (100%)

Voor de Kikongo-vertaling zijn alle boeken van het Nieuwe Testament gecontroleerd. Het vertaalteam is nu bezig met de voorbereiding van de publicatie van het evangelie van Lucas. Het Braziliaans Bijbelgenootschap zorgt voor de typesetting en layout van de vertaling van het Nieuwe Testament in de Umbundu-taal, dat in 2017 gedrukt en verspreid kan worden.

CONGO REPUBLIEK - Bijbelvertaling in Beembe (57%)

Er is zo'n 5% voortgang geboekt in het project. In verband met een uitgebreide training van een vertaler kon minder werk verzet worden dan gepland.

GABON - Bijbelvertaling in Yinzebi, Fang en Getshogho (alle drie 100%)

De laatste correcties zijn doorgevoerd. De verwachting is dat de Yinzebi-bijbel in de tweede helft van 2017 gepubliceerd kan worden. Voor de bijbelvertaling in het Fang wordt nog aan verschillende bijbelboeken gewerkt en het vertaalteam van de Getshogho-taal is met de oudtestamentische bijbelboeken bezig.

IVOORKUST - Oecumenische bijbelvertaling in Akye (100%) en Dan (75%)

Het Akye-vertaalteam heeft met twee extra vertalers aan verschillende bijbelboeken gewerkt en 5% voortgang geboekt. Partnerorganisatie SIL is bezig met de elektronische versie van het Nieuwe Testament. Ook het vertalen van het Oude Testament in het Dan

is 5% gevorderd. De vertalers hebben nu een werkruimte in het gebied van de mensen die het Dan spreken. Hierdoor is het goed gelukt om de proefteksten te laten controleren.

MOZAMBIQUE – 40-jarig bestaan (100%)

Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van het Bijbelgenootschap in Mozambique, zijn 40.000 bijbels in het Portugees, Tsonga, Xitswa, Shona en Chichewa geschonken. Deze bijbels zijn ook gedrukt in Mozambique. Gezien de onrustige situatie in het land was het niet mogelijk bijbels te verspreiden in het centrum van het land. De verspreiding in het zuiden en noorden is wel geslaagd.

SIERRA LEONE - Bijbelvertalingen in Kono (100%) en Mende (95%)

Er is gewerkt aan verschillende bijbelboeken in het Kono en Mende en de vertalers zijn getraind. De gemeenschappen die deze talen spreken geven regelmatig feedback op de gemaakte teksten.

ETHIOPIË - Project 'Faith comes by hearing' - audiobijbels (50%)

Het Ethiopisch Bijbelgenootschap heeft 1000 audiobijbels verspreid.

RWANDA - Braillebijbels voor blinden en slechtzienden (100%)

Er zijn in Rwanda 200 grote letter bijbels verspreid, 100 audiobijbels en 334 bijbelgedeelten in braille. De vier evangeliën zijn inmiddels in braille uitgegeven.

Europa Midden-Oosten

Azië

RUSLAND - Bijbelvertalingen in het Bashkir (35%), Buryat (71%) en Ossetisch (67%)

Het Russisch Bijbelgenootschap en het Institute for Bible Translation in Moskou werken nauw samen aan vertaalkeuzes in het Bashkir, Buryat en Ossetisch. Eerder werkten ze afzonderlijk aan het Oude Testament en het Nieuwe Testament.

RUSLAND - Bijbelvertaling in Yakut (100%)

Het vertaalteam heeft gewerkt aan alle oud-testamentische boeken.

TURKIJE - Bijbelvertaling in een selectie van bijbelboeken in het Koerdisch (53%)

Er is gewerkt aan 1 en 2 Samuel en de Psalmen.

GOLFSTATEN - Bijbelverspreiding onder migrantenwerkers (49%)

In de verschillende landen die deel uitmaken van de Golfstaten zijn bijbels verspreid. Bijvoorbeeld in de talen Tagalog, Nepalees, Sinhala en Hindi. Christelijke migrantenwerkers met een laag inkomen hebben bijbels in hun moedertaal ontvangen.

MOLDAVIË – Bijbels en materialen voor bibliotheken en arme gezinnen (100%)

In Moldavië hebben 111 dorpsbibliotheken ongeveer 2630 bijbels en bijbels materiaal ontvangen. Het Moldavisch Bijbelgenootschap schat in dat hiermee 45.000 mensen bereikt kunnen worden.

Onder arme gezinnen zijn 3635 bijbels en kinderbijbels verspreid. Een deel hiervan is uitgedeeld tijdens kerstacties van kerken. Mensen ontvingen een levensmiddelenpakket met een bijbel.

OEKRAÏNE – Kinderbijbels voor weeshuizen en vluchtelingen uit Zuid-Oost Oekraïne (35%)

Het Oekraïens Bijbelgenootschap heeft onder kinderen van vluchtelingen en in kindertehuizen ruim 30.000 kinderbijbels en bijbelboekjes kunnen verspreiden.

EGYPTE - Kerstproject (88%)

In Egypte hebben 20.000 kinderen een kerstpakket gekregen met bijbels materiaal, waaronder Lucas en Handelingen in stripvorm. Naast bijbelverhalen hebben de kinderen verschillende opdrachten, kleurplaten en puzzels ontvangen. Het Egyptisch Bijbelgenootschap schat in dat hiermee in totaal 40.000 kinderen samen met hun gezinsleden aan de slag zijn gegaan.

CENTRAAL AZIË - Bijbelvertaling in Karakalpak (60%)

Met de vertaling in het Karakalpak is 5% voortgang geboekt en het vertaalteam heeft een training gevolgd. De teksten zijn gecontroleerd met mensen die de taal spreken en er zijn positieve reacties ontvangen.

Het percentage geeft aan welk gedeelte van het subsidiebedrag wij in 2016 hebben bijgedragen.

Suriname - lancering Sranan Tongo Bijbel

Het Surinaams Bijbelgenootschap (SBG) bestond in 2016 vijftig jaar en heeft als kroon op het werk een volledige bijbel in de Surinaamse taal, het Sranan Tongo, gepresenteerd. Het is een vertaling van het Oude Testament samen met de vertaling van het Nieuwe Testament die in 2002 is verschenen. Voorzitter Sybout van der Meer was bij de lancering in Paramaribo aanwezig.

**'Complete Bijbel
in Sranan Tongo
beschikbaar'**

Project Tsjernobyl

Voorjaar 2016 was het dertig jaar geleden dat er een kernreactor explodeerde in Tsjernobyl. Dit had voor de bevolking enorme gevolgen. Nog steeds sterft één op de drie mensen in het gebied aan kanker ten gevolge van de straling. Veel mensen zijn werkloos en arm en worstelen met de vraag waarom al die ellende hun is overkomen. Het NBG heeft met het project 'Bijbels voor Tsjernobyl' het Wit-Russisch Bijbelgenootschap ondersteund om aan de vraag naar bijbels te voldoen. Want, zoals Anatoly Hreben van dit bijbelgenootschap ons schreef: 'De mensen in dit gebied hebben hoop nodig. Die vinden ze in de Bijbel.'

Ruim **2000** bijbels en
nieuwe testamenten

Project Egypte

Voor duizenden kinderen in Egypte is de Bijbel onbereikbaar. Bijvoorbeeld voor Abram Labieb. Hij woont op het platteland, in een arm gebied, met zijn ouders, zussen en broers. Zijn vader is boer. Het gezin gaat elke week naar de kerk en praat ook thuis graag over de bijbelverhalen. Abrams ouders kunnen niet lezen. Hij wel. Zijn ouders willen de Bijbel – dat belangrijke boek met normen en waarden voor het leven - doorgeven aan hun kinderen. Dankzij onze steun lukte dat. Abram kreeg met Kerst een bijzonder cadeau: een boek met kinderbijbelverhalen en verwerkingsmateriaal.

20.000
rugzakken met
kinderbijbelverhalen

debijbel.nl in het Fins

Nederland zit wereldwijd in de voorhoede van het digitaal bijbellezen. En dat valt op. Het Fins Bijbelgenootschap nam in 2016 de database-structuur van debijbel.nl van ons over. Ook veel van de topics - de inhoudelijke artikelen op de site - zijn voor Finse bijbellezers net zo relevant als voor Nederlandstalige lezers. Die artikelen worden momenteel in het Fins vertaald. Zo snijdt het mes aan twee kanten: bijbelgenootschappen helpen elkaar bij het vervullen van hun missie en de ontwikkelingskosten worden lager omdat we deze gezamenlijk dragen.

110
artikelen vertaald
in het Fins

G436
T2
G489
G1
G293
G392

‘Vier je bijbel’

‘Op zondag 30 oktober 2016 hebben honderden kerken in Nederland een feestje rond de Bijbel gevierd. Op die dag was er speciale aandacht voor dit bijzondere boek en hebben we geld ingezameld om andere mensen een bijbel in hun eigen taal te kunnen geven. Waar ik ook preek, ik besteed altijd aandacht aan Bijbelzondag, want het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) doet fantastisch werk. Ik hoop dat mensen zich daardoor meer gaan verdiepen in de Bijbel en nieuwe vertalingen gaan gebruiken. Ooit liet ik tijdens een kerkdienst een filmpje zien van een dorp in Afrika. De bevolking wist dat zij een bijbel in hun eigen taal zouden krijgen. Op de dag dat het zo ver was, voeren zij over de rivier de bezorgers tegemoet. Zo’n blijdschap bij de mensen! Wat een contrast met alle vertalingen die hier in boekenkasten liggen te verstoffen. Ik sta er zelf ook lang niet altijd bij stil welke rijkdom ik tot mijn beschikking heb. Maar laten we eerlijk zijn: zonder bijbel was ik waarschijnlijk geen christen geweest, laat staan dat ik predikant was geworden. Samen met het NBG konden we als kerken ‘Vier je Bijbel’ tot een feestelijke dag rond de Bijbel maken. Met mooie materialen voor jong en oud werd de kerkdienst een speciale viering.’

Ds. Bert de Lange is predikant in de PKN gemeente Hardenberg-Heemse en vrijwilliger bij het NBG

Ambitie

In 2016 wilden we onszelf krachtiger positioneren als goed doel, door te laten zien hoe we de Bijbel dicht bij mensen brengen, in Nederland, Vlaanderen en wereldwijd. Daarnaast vonden we het belangrijk om een positief geluid te laten horen over de Bijbel. We wilden goed inspelen op de actualiteit en voldoende zichtbaar zijn in de media. Verder was het nodig om onze huisstijl door te ontwikkelen en communicatiemiddelen te blijven verbeteren. Ook hebben we in 2016 aandacht besteed aan een achterbanonderzoek. Hoe tevreden zijn mensen die ons steunen met wat we doen? Wat kan beter? In 2016 wilden we nog meer mensen verbinden aan onze missie, en het aantal volgers op Facebook verdubbelen.

Om wereldwijd bijbels te kunnen blijven verspreiden en bijbelgebruik te bevorderen, zijn we afhankelijk van particuliere steun. Na de kanteling van de teruglopende inkomsten eind 2014 was het in 2016 belangrijk om de inkomsten te consolideren. Inclusief nalaten hadden we een totaalbedrag van € 6.343.385 uit particuliere fondsenwerving begroot. Omdat structurele inkomsten zo belangrijk zijn, hebben we met name ingezet op ledenwerving. Net als in 2015 hebben we succesvol nieuwe leden geworven met een welkomstgeschenk. Daarnaast was het belangrijk om bestaande relaties te behouden en relaties die een periode geen gift meer hadden gegeven te bewegen tot een nieuwe gift en hen weer actief te betrekken bij ons werk. Verder wilden we het wervingsprogramma de Bijbel per Maand-Club evalueren en verder ontwikkelen en het directmailprogramma verbeteren om de teruglopende mailing-inkomsten te keren.

Resultaten

Dankzij missionaire – laaggeprijsde - bijbeluitgaven konden we de Bijbel dicht bij mensen brengen. Zo deelden we het Matteüs-evangelie uit tijdens *The Passion* in Amersfoort, en het Nieuwe Testament tijdens de pinksterconferentie Opwekking. Met de vernieuwing van de website debijbel.nl konden nog meer mensen de Bijbel zonder inlog lezen en kregen alle relaties die € 25 op jaarbasis geven toegang tot de vele extra's. Eind 2016 lanceerden we een aansprekende campagne 'Ontdek het op debijbel.nl' om de website bekendheid te geven in christelijk Nederland. Het is op verschillende momenten gelukt een positief geluid over de Bijbel te laten klinken. Bijvoorbeeld met de blog 'Koester The Passion' en met de landelijke campagne 'Ij wordt genoemd in het belangrijkste boek'. In 2016 zijn we heel goed zichtbaar geweest in de media, met 1450 momenten, en wisten we met 56 gepubliceerde blogs (waarvan 47 geschreven door eigen medewerkers) in te spelen op de actualiteit. Een voorbeeld daarvan is de blogserie 'Vluchtelingen in de Bijbel'.

Ook hebben we de huisstijl doorontwikkeld zoals we van plan waren. Halverwege 2016 is het voorgenomen onderzoek uitgevoerd naar onze achterban. Daar kwam uit naar voren dat er tevredenheid is over wat we doen. Wel moeten we blijven werken aan ons imago als goed doel omdat veel mensen ons (ook of vooral) zien als commerciële uitgever van boeken. Het aantal volgers op Facebook is, zoals we voor ogen hadden, verdubbeld.

De totale inkomsten uit eigen fondsenwerving zijn 6% hoger uitgekomen dan begroot, namelijk op € 6.718.000. We zien daarmee de extra investering in fondsenwerving terugkomen in het resultaat. Deze uitkomst is met name te danken aan de hoge respons op de laatste mailing van 2016, waarvan het mailpack gemaakt is binnen het vernieuwde directmailprogramma. Tegelijk hebben we de contributiemailing eind 2016 verschoven naar 2017, dus moeten we de resultaten van de contributiemailing afwachten om een eindconclusie te trekken want misschien hebben leden hun gift gezien als jaarlijks donatiemoment. In totaal ontvingen we € 929.000 uit mailings, 24% meer dan in 2015. Naast hogere inkomsten op mailings is er via nalatenschappen € 344.000 meer ontvangen dan begroot. Daarentegen blijven de structurele inkomsten ruim een ton achter op de begroting. Deze inkomsten zijn wel toegenomen met 3% ten opzichte van 2015. We zien het gemiddelde totaalbedrag dat leden jaarlijks schenken langzaam stijgen. Met een reactiveringscampagne eind 2016 konden we 2500 mensen overhalen ons na een lange periode opnieuw te steunen met gemiddeld 28 euro per gift. We zijn blij dat deze mensen zich aan onze missie willen blijven verbinden. Daarnaast konden we meer dan 4800 nieuwe gevende relaties toevoegen aan onze database dankzij een aantal campagnes. De inkomsten uit collectes kwamen 9% hoger uit dan begroot.

‘De Bijbel verdient het om doorgegeven én begrepen te worden.’

Jessica Bronsema-de Haan, marketeer

“Mijn hoogtepunt in 2016 was 23 september. Om twaalf uur die dag kreeg ik een telefoontje van een collega: ‘De Nederlanders hebben de Nieuwe Bijbelvertaling verkozen tot het belangrijkste boek in hun leven!’ Ik was verbaasd - en toch ook weer niet. Waarom de Bijbel voor mensen het belangrijkste boek kan zijn? Omdat de verhalen eeuwenoud zijn, maar nog steeds springlevend. Omdat de Bijbel ons spiegelt, inspireert en uitdaagt. Omdat er verhalen in staan over gewone mensen in herkenbare situaties. Daarom stemden mensen op de Bijbel. Toen konden we uit de startblokken – want als Bijbelgenootschap hadden we deze verkiezing aangegrepen voor de campagne ‘Jij wordt genoemd in het belangrijkste boek’. Daarmee wilden we extra aandacht vragen voor de Bijbel en de waarde van dat boek voor het leven van mensen. Met meer dan honderd artikelen, advertenties en posters in abri’s hebben we de Bijbel positief onder de aandacht gebracht. Ik ken geen andere organisatie in ons land die op deze manier opkomt voor de Bijbel. De Bijbel verdient het om doorgegeven én begrepen te worden. De Bijbel is voor mij en voor vele anderen de basis van ons leven. Op 23 september werd het nog weer eens bevestigd: de Bijbel is het belangrijkste boek.”

Evaluatie

Binnen fondsenwerving vielen de structurele inkomsten lager uit dan begroot door een te ambitieuze groeiverwachting van 6%. Er was onvoldoende rekening gehouden met de 'natuurlijke' uitval van bestaande leden. Het is belangrijk om naast de werving van nieuwe leden te blijven werken aan behoud van bestaande gevers. We hebben in 2016 dan ook extra geïnvesteerd in de reactivering van gevers die een lange periode niet gegeven hadden.

Plannen

In 2017 gaan we door met de positionering van het NBG als goed doel. Ook vinden we het belangrijk om in te blijven spelen op de actualiteit met blogs. We verbeteren de terugkoppeling naar onze achterban met drie nieuwsbrieven en een inspirerend magazine. Daarnaast maken we een slag met ons vertaalvakblad *Met Andere Woorden*. Dit tijdschrift heeft veel enthousiaste lezers en verdient een goede make-over om relevant te blijven voor de doelgroep. Verder maken we debijbel.nl bekender door de aansprekende campagne 'Ontdek het op debijbel.nl' te herhalen op verschillende momenten. Ook herhalen we het achterbanonderzoek uit 2016.

We blijven investeren in de professionalisering van fondsenwerving om voldoende nieuwe aanwas te creëren en goed met bestaande relaties om te gaan. Doel is een gestage groei van inkomsten uit eigen fondsenwerving. Met het vernieuwde directmailprogramma verwachten we dat de inkomsten uit mailings stabiliseren of groeien. Daarnaast blijven we inzetten op ledenwerving met een welkomstgeschenk, waarbij we extra letten op het behoud van nieuwe leden. Verder testen we in 2017 een nieuw concept van het sponsorprogramma de Bijbel per Maand-Club en werken we 'customer journeys' verder uit. We blijven nieuwe aanwas creëren met speciale acties en zetten de reactiveringcampagne voort.

WIE MOCHT HET EERST UIT DE ARK?

□ **DE DUIF**

DE RAAF □

ONTDEK HET OP **DEBIJBEL.NL**

Campagne 'Jij wordt genoemd in het belangrijkste boek'

Halverwege het jaar stond de Nieuwe Bijbelvertaling op de voorlopige eerste plaats in de landelijke verkiezing van het 'Belangrijkste boek van Nederland'. Daarom bereidden we een publiekscampagne voor: 'Jij wordt genoemd in het belangrijkste boek'. Op 23 september werd bekend dat de Bijbel gewonnen had en ontving onze directeur de trofee uit handen van de directeur van Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek. De week daarna hing de postercampagne op 52 stations in ons land om mensen uit te nodigen en uit te dagen de Bijbel eens open te slaan: 'Wist je dat jij genoemd wordt in het belangrijkste boek?' De campagne werd goed ontvangen, we kregen veel lovende reacties.

Publiciteit voor debijbel.nl

In oktober lanceerden we de campagne 'Ontdek het op debijbel.nl' om deze website onder de aandacht te brengen van christelijk Nederland. Op 5 december plaatsten we een aansprekende advertentie met Sinterklaas in *Trouw*. De vernieuwing van debijbel.nl kreeg ruime en positieve media-aandacht. Dat gold ook voor het jaaroverzicht van de site, dat vlak voor kerst verscheen. Daarin bleek dat de meest gelezen bijbeltekst Galaten 5:13 was: 'Broeders en zusters, u bent geroepen om vrij te zijn. Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in liefde'. Door alle publiciteit groeide het gebruik van debijbel.nl.

jij

wordt genoemd in het belangrijkste boek

postercampagne op 52 stations

120.000 accounts op debijbel.nl

Bijbelvragen bij The Passion

Als partner van *The Passion* – dit jaar in Amersfoort - bereiken we een miljoenenpubliek met de Bijbel. We deelden in deze stad onder de duizenden bezoekers het Matteüs-evangelie uit. Digitaal waren we ook actief: we beantwoordden tijdens en na het evenement publieksvragen over het lijdensverhaal. Via hashtag #bijbelvraag werden op Twitter meer dan 100 antwoord-tweets verstuurd. De meeste vragen gingen over onderdelen van het lijdensverhaal.

3500 Matteüs-boekjes uitgedeeld

Braillebijbels voor Rwanda

In 2016 vroegen we steun voor verschillende buitenlandse vertaal- en verspreidingsprojecten. Eén van die projecten betrof braillebijbels in Rwanda. Door tropische ziekten, armoede en een gebrek aan artsen zijn in Rwanda veel mensen blind. Hun handicap brengt hen vaak in een isolement. Directeur Emmanuel Kayijuka: 'Lezen in de Bijbel helpt blinden te groeien in geloof en de uitdagingen in hun leven te overwinnen. Nu kunnen ze zelf de Bijbel lezen, waar en wanneer ze willen.' We werden verrast door een mooie opbrengst.

Er zijn **200** grote letter bijbels verspreid, **100** audiobijbels en

334 bijbelgedeelten in braille

‘De Elfstedentocht was een prachtige belevenis voor jong en oud’

‘Als je aan de Elfstedentocht denkt, denk je aan beweging en actie. En dat past goed bij de Samenleesbijbel. Hierin staan, naast de Bijbel in Gewone Taal, ruim vijfhonderd extra pagina’s met opdrachten, vragen en proefjes voor kinderen tussen de acht en twaalf jaar. De Samenleesbijbel is bedoeld om kinderen en volwassenen te helpen samen de Bijbel te lezen. Bij deze Elfstedentocht klunen (groot)ouders en kinderen met elkaar van stad naar stad en van opdracht naar wedstrijd en theatershow. Er werd enthousiast deelgenomen aan de doe-opdrachten, natuurkundige proefjes, verhalen, liedjes en spelletjes, gebaseerd op de Samenleesbijbel. In elke plaats werd een link gelegd tussen een bijbelverhaal en de omgeving. Zo konden kinderen op een boerderij in Hilaard even schaapherder zijn, net als David. De muren van vestingstad Sloten werden ‘de muren van Jericho’, in Heeg konden kinderen het verhaal van Jona ervaren en in IJlst voerde een theatergezelschap het scheppingsverhaal op. Leeuwarden staat bekend om Grutte Pier (Grote Pier). In de Bijbel staat ook een verhaal over een strijder van formaat: Goliath. Kinderen konden in Leeuwarden zelf een slinger maken en proberen om daarmee blikjes omver te werpen. In het dorpshuis van Goënga gingen kinderen in gesprek met hun (groot)ouders over Jozef die in de put zit. Iedereen zit weleens in de put, maar hoe kom je er weer uit? Na afloop van de Elfstedentocht was er nog tijd voor een spelletje kaatsen op het kaatsveld. We kijken terug op een prachtige belevenis voor jong en oud waarin we de Samenleesbijbel dichterbij konden brengen.’

Mark Koelewijn is regiocoördinator bij het NBG. Op 28 mei 2016 organiseerden tientallen vrijwilligers, samen met lokale kerken in Friesland een bijzondere Elfstedentocht. Op de route konden kinderen ervaren hoe bij elke stad een Bijbelverhaal tot leven kwam.

Het Nederlands Bijbelgenootschap en het Vlaams Bijbelgenootschap *brenge de Bijbel dichtbij*

We werken vanuit vier doelstellingen:

1. De Bijbel vertalen
2. De Bijbel beschikbaar stellen
3. Begrip bevorderen van de Bijbel
4. Relevantie van de Bijbel laten ervaren

Kernwaarden

Wij handelen vanuit de volgende kernwaarden:

1. Betrouwbaarheid

Onze betrouwbaarheid blijkt onder andere uit de transparantie en openheid over projecten in binnen- en buitenland en ook uit een open en transparante houding naar controlerende instanties en overheidsinstanties zoals het Centraal Bureau voor de Fondsenwerving (CBF), onze accountant WITH en de Belastingdienst.

2. Deskundigheid

Onze deskundigheid uit zich in de kwaliteit van onze producten en diensten. We hebben veel expertise over de Bijbel in huis en zetten die in bij het toegankelijk maken van de Bijbel.

3. Respect voor diverse opvattingen over de Bijbel

De Bijbel is de bron van het christendom en een inspiratie voor velen. Maar mensen denken ook verschillend over de Bijbel. Wij werken vanuit respect voor die verschillende opvattingen en bieden producten aan die mensen kunnen helpen bij het lezen en begrijpen van de Bijbel, zodat zij zich zelf een beeld kunnen vormen.

4. Een open oog voor de samenleving

Wij houden bij onze activiteiten rekening met ontwikkelingen in de samenleving en we werken vanuit de behoefte van klanten, leden en donateurs.

Risico-analyse en -beheersing

Doelstelling, strategie en visie

Conform de planning- en control cyclus wordt eens per drie of vier jaar een meerjarenplan vastgesteld. Hierin wordt na een uitgebreide omgevingsanalyse en zelfanalyse de koers herijkt. Na bekrachtiging hiervan door het bestuur en de ledenraad wordt dit jaarlijks geëvalueerd waarbij de resultaten worden getoetst tegen het initiële plan.

Zoals elke organisatie lopen we risico's bij het realiseren van onze doelstellingen. We proberen die risico's zoveel mogelijk in kaart te brengen en te ondervangen.

Afhankelijkheid van christelijke donateurs

Wij zijn voor onze inkomsten vooral aangewezen op donaties van christenen. Het aantal christenen in Nederland is de laatste decennia gedaald en zal naar verwachting blijven dalen. We hebben ook te maken met vergrijzing. Om in de toekomst ons werk te kunnen blijven doen, is het werven van nieuwe leden en donateurs en het vasthouden van deze gevers erg belangrijk, zeker omdat wij geen subsidies of overheidssteun ontvangen. We werven daarom jaarlijks op diverse manieren nieuwe leden. Deze extra focus heeft dit jaar met name bij de contributies en structurele donaties een groei laten zien ten opzichte van 2015.

Mensen verbinden zich minder snel dan voorheen

In onze analyses zien we dat mensen zich niet meer zomaar verbinden aan een goed doel. Onze traditionele donateurs en leden geven trouw, vaak al decennialang, aan het bijbelwerk. Nieuwe doelgroepen geven liever aan losse projecten dan dat zij zich langdurig aan een goed doel verbinden, tenzij de verbintenis een duidelijk voordeel voor henzelf oplevert. Ook speelt de component tijd een rol. Mensen willen liever eenmalig meedoen als vrijwilliger aan een actie, dan dat zij zich voor langere tijd inzetten als vrijwilliger voor een goed doel. Wij willen daarom inspelen op nieuwe mogelijkheden om te doneren (projectmatig of online). Wij zien dat deze nieuwe aanpak aanspreekt. Zo zijn onze inkomsten uit giftenmailings gestegen ten opzichte van 2015. Met name de decembermailing was een groot succes. Daarnaast zien wij dat het nieuwe lidmaatschap, waarbij leden voordelen krijgen in de vorm van extra online informatie, korting op uitgaven en speciale evenementen lijkt aan te sluiten bij de huidige verwachtingen van potentiële leden.

Reputatierisico's

We zijn volledig afhankelijk van giften. Reactie op onze koers of op onze activiteiten kunnen onze reputatie in negatieve zin beïnvloeden en daarmee de bereidheid om te geven aantasten. Dit risico moet worden gezien in een bredere context: ook beslissingen van organisaties waarmee wij samenwerken kunnen afstralen op onze eigen reputatie. Dit is helaas uit het Groene-Bijbel-project gebleken. Hier bleek nogmaals het belang van een open en heldere communicatie met zowel de samenleving in het algemeen als de nauw betrokkenen bij onze organisatie in het bijzonder. Wij blijven ons hiervan bewust en proberen door open communicatie begrip en draagvlak voor ons werk en voor onze besluiten te creëren. Dit doen wij ook met onze partners, en verlangen we ook van hen. Samenwerkingen met al onze partners worden periodiek geëvalueerd en daar waar nodig herzien.

Risico's door activiteiten in het buitenland

Het bijbelwerk in het buitenland is waardevol, maar brengt ook risico's met zich mee. De landen waarin we werken zijn soms minder stabiel dan Nederland, en de houding ten opzichte van de Bijbel kan verschillen. In sommige landen werken de vertaalteams voor hun eigen veiligheid ondergronds. Ook werken we in landen waar oorlogen en andere noodsituaties de plannen soms doorkruisen. We houden de lokale situatie goed in de gaten om de risico's te beheersen, maar dit is in ons internationale werk niet altijd te vermijden.

Vertaalprojecten duren lang

De lange doorlooptijd van vertaalprojecten maar ook revisies, met name in buitenlandse contexten, brengt risico's met zich mee. Zijn er wel voldoende financiën om de vertaling of revisie af te maken? Blijven de gekwalificeerde vertalers voor de duur van het project inzetbaar? Blijft de situatie in het land stabiel? Daarom kiezen we er waar mogelijk voor om vertaalprojecten op te delen in relevante eenheden: er wordt begonnen met het vertalen van de delen van de Bijbel die samen een bruikbare deeluitlegging kunnen vormen. Zo ontstaat het best mogelijke eindproduct indien het project onverhoopt niet kan worden afgemaakt. Voor de langlopende revisie projecten als dat van het NBV is een bestemmingsreserve gevormd. Hiermee is de financiering van dergelijke langdurige projecten gegarandeerd.

Cyberisico

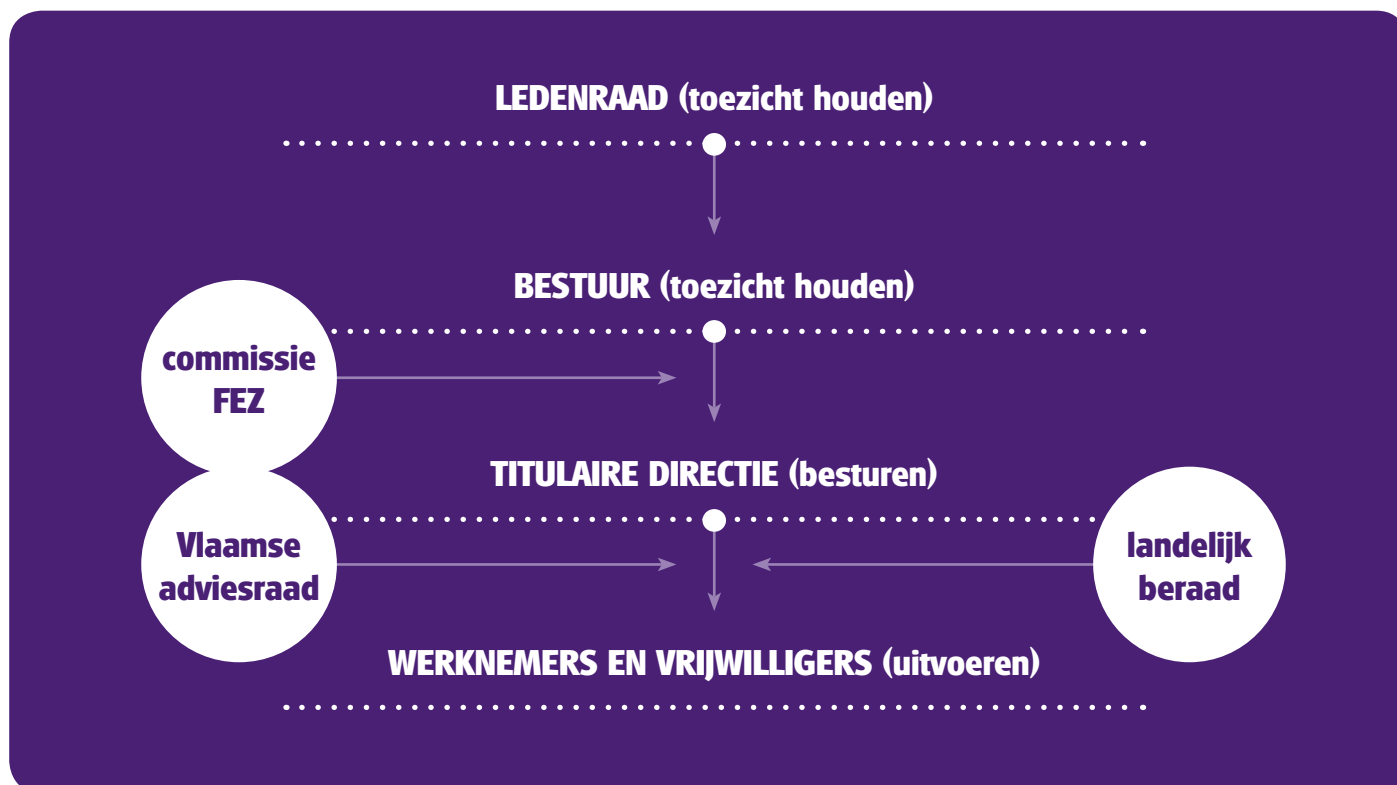
Door de toenemende mate van het gebruik van debijbel.nl en andere digitale uitingen op het internet neemt het risico op data leaks en

hacking toe. Wij realiseren ons deze risico's en nemen hier maatregelen op, maar het volledig uitsluiten van dit risico kunnen wij niet.

Administratieve organisatie en interne controle

Alle informatiestromen zijn op hoofdlijnen beschreven in het Handboek Administratieve Organisatie, met verwijzingen naar onderliggende protocollen en documenten. Bij betalingen wordt een strikte functiescheiding gehanteerd waarbij altijd het vier-ogen-principe geldt. Jaarlijks vindt een tussentijdse interne controle plaats door de accountant. Hierbij wordt het bestaan en de werking van de admi-

nistratieve organisatie en interne controle getoetst. Daarnaast vindt er een jaarlijkse onafhankelijke eindcontrole plaats. Hierbij wordt de financiële jaarrekening gecontroleerd. De jaarlijkse begroting geldt als normstelling voor de uitgaven per afdeling. Minimaal elk kwartaal vindt rapportage plaats waarbij de uitgaven en inkomsten worden geconfronteerd met de begroting. Reguliere verzekeringen dekken de gebruikelijke risico's af van onder andere aansprakelijkheid, ziekteverzuim en brand. Risico's ten aanzien van de ICT zijn onder andere verwoord en geborgd via contracten en SLA's.

Organisatiestructuur

De vereniging is georganiseerd volgens model III van de code Goed Bestuur voor Goede Doelen. De ledenraad en het bestuur zijn de toezichhoudende organen. De directeur bestuurt de organisatie. Werknemers en vrijwilligers voeren het werk uit.

Adviesraden:

1. De commissie Financiële en Economische Zaken (FEZ) geeft advies aan het bestuur over de financiële gang van zaken van de vereniging.
2. De Vlaamse adviesraad adviseert de directeur en manager Vlaams team over de invulling van het bijbelwerk in Vlaanderen.
3. Het landelijk beraad is een overlegorgaan voor het vrijwilligerswerk en adviseert de directeur en de manager vrijwilligerswerk.

Ledenraad, bestuur, adviesraden en vrijwilligers doen hun werk onbezoldigd. Alleen de voorzitter en penningmeester van het bestuur hebben recht op vacatiegeld.

Ledenraad

De ledenraad is het hoogste bestuurlijke orgaan. De dertig leden van de raad worden uit de leden benoemd. Naast formele bevoegdheden rond benoeming van het bestuur en wijziging van de statuten, ziet de ledenraad erop toe dat de organisatie in overeenstemming met de statutaire doelstellingen handelt.

Bestuur

Het bestuur is eindverantwoordelijk en houdt toezicht op de hoofdlijnen van het beleid. Het bestuur beoordeelt of de directeur de strategische lijnen volgt die zijn uitgezet met het managementteam en zijn goedgekeurd door het bestuur en of de daaruit voortvloeiende plannen volgens afspraak zijn uitgevoerd.

Beschermheer

Koning Willem-Alexander is sinds 2013 beschermheer

van het NBG. Hij heeft deze rol overgenomen van zijn moeder prinses Beatrix.

Personeel en Ondernemingsraad

Eind 2016 waren er 51 personeelsleden (43,22 fte) in dienst. De groei van circa 4 fte ten opzichte van eind 2015 werd veroorzaakt door het samengaan van VBG en NBG en de noodzaak om meer menskracht in te zetten op (digitaal/online) uitgeoefengebied en in de sociale media.

In 2016 is met regelmaat en in goede sfeer door de OR, bestaande uit drie leden, overlegd met de directie. Bij twee van deze overlegvergaderingen was, zoals is vastgelegd, een bestuurslid aanwezig.

Vlaams Bijbelgenootschap

Het VBG heeft zich met de feestelijke opening van het nieuwe kantoor in Antwerpen letterlijk opnieuw 'op de kaart gezet'. Bestaande relaties werden onderhouden, daarnaast werden nieuwe ingangen gevonden in Rooms-Katholieke kring. In 2017 zal dit naar verwachting leiden tot een betere samenwerking, tot meer zichtbaarheid in de Vlaamse media en een hechtere relatie met leden en donateurs. Het VBG is met een informele tiestand aanwezig geweest op de Vlaams Evangelische Familiedag, de Ontmoetingsdag van de Vereniging van Vlaamse Pinkstergemeenten en bij de Synodevergadering van de Verenigde Protestantse Kerk in Vlaanderen. Daarnaast is een presentatie gegeven voor het Evangelisch Jeugdverbond over verschillende bijbelvertalingen, met name de Bijbel in Gewone Taal.

Vrijwilligers

Voor het NBG werken 1430 vrijwilligers, aangestuurd door een Landelijk Team (LT) en communicatief ondersteund vanuit het NBG-kantoor. Het LT werd uitgebreid en de ondersteuning verliep beter.

Voor 2016 waren belangrijke aandachtspunten:

- Meer vrijwilligers in teams laten functioneren. Dat is gelukt: ongeveer de helft van de vrijwilligers werkt medio 2016 in een team, een verdubbeling ten opzichte van 2015.
- Voor 75% van de teams een teamcoach vinden; dat is nog niet overal gelukt.

Bestuursleden

Per 31 december 2016 is het bestuur als volgt samengesteld (inclusief zittingstermijnen en nevenfuncties (*=nevenfunctie):

DS. S. VAN DER MEER, voorzitter

- Aftredend in 2018 – Niet herbenoembaar

Emeritus predikant Doopsgezinde gemeente te Haarlem.

Bestuurslid/secretaris Stichting Kinderen van Caïro*

Adviseur Stratch Nederland b.v.*

JHR. MR. T.A.J. VAN EYSINGA, penningmeester

- Aftredend in 2021 – Herbenoembaar

Rentmeester en jurist bij Van Eysinga & Oostra c.s. te Ysbrechtum

Hoofdbestuurslid Vereniging Het Friesch Grondbezit*

DHR. W. KOEHOORN, lid (voordracht landelijk beraad)

- Aftredend in 2019 – Niet herbenoembaar

Senior beleidsmedewerker staffbureau college van bestuur, Quality Assurance Stenden Hogeschool

Lid landelijke klankbordgroep 'Herformulering Strategie',

Stichting Rusland Kinderhulp*

Vicevoorzitter bestuur Stifting Nijkleaster; tevens lid werkgroep

Nijkleasterlingen-treffen*

DHR. J.J. LEENE, lid

- Aftredend in 2021 – Niet herbenoembaar

Tekstschrijver en directeur Leene Communicatie B.V. te Gouda

PROF. DR. W.T. VAN PEURSEN, lid

- Aftredend in 2020 – Herbenoembaar

Hoogleraar OT, Faculteit der Godgeleerdheid, VU te Amsterdam

Oudste in de Volle Evangelie Gemeente te Rijswijk*

PROF. DR. F.R. VAN MOERE, lid (afkomstig uit Vlaanderen)

- Aftredend in 2021 – Herbenoembaar

Emeritus hoogleraar Oude Testament en Bijbels Hebreeuws, Faculté Universitaire de Théologie Protestante te Brussel en emeritus predikant van de Adventkerk*

Vacature

De vacature wordt in 2017 opgevuld.

Verantwoordingsverklaring

Het NBG is een CBF erkend goed doel en onderschrijft de drie kernprincipes van goed bestuur:

1. Onderscheid in de functies toezichhouden, besturen en uitvoeren.
2. Optimale besteding van de middelen.
3. Zorgen voor een optimale relatie met belanghebbenden.

Het naleven van deze principes wordt weergegeven in een verantwoordingsverklaring aan het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Het eerste principe: scheiding tussen de functies toezichhouden, besturen en uitvoeren

Ledenraad

Het NBG is een vereniging. De leden kiezen de ledenraad.

De ledenraad:

1. benoemt en ontslaat bestuursleden;
2. wijzigt waar nodig de statuten;
3. ziet toe dat het NBG handelt naar de statutaire doelstellingen;
4. keurt de jaarrekening goed.

Bestuur

Het bestuur:

1. houdt toezicht en stelt het beleid vast;
2. stelt jaarlijks de begroting vast;
3. beoordeelt de risico's en in hoeverre het NBG daarop anticipeert;
4. controleert en evalueert de uitvoering van het beleid.

Directie

De dagelijkse leiding van de werkorganisatie ligt in handen van de directie.

De directie:

1. stelt het beleid op;
2. stelt begroting en jaarrekening op;
3. is eindverantwoordelijk voor de projecten;
4. controleert de uitvoering van de projecten.

Het tweede principe: optimale besteding van middelen

Vanuit de strategie worden jaarlijks de werkplannen en de begroting opgesteld. In de werkplannen worden de activiteiten en projecten beschreven en worden doelen gesteld. Naar aanleiding van de realisatie wordt geëvalueerd of de doelen zijn behaald en worden eventuele verbeterpunten geformuleerd.

Het derde principe: optimale relaties met belanghebbenden

Het NBG is een grote landelijke vereniging met veel actieve vrijwilligers. Dat betekent dat we relaties hebben met heel veel verschillende mensen, groepen en instellingen. Het NBG zet hiervoor verschillende communicatiemiddelen in. De belangrijkste voor leden zijn: het blad *Bijbel dichtbij*, de websites debijbel.nl, www.bijbelgenootschap.nl, digitale nieuwsbrieven, sociale media en het jaarverslag.

Met vrijwilligers wordt via extranet, e-mail en digitale nieuwsbrief gecommuniceerd. Via klantenpanels peilen we de behoefte onder mensen en vragen we feedback op voorgenomen producten.

In 2016 hebben we klantenpanels georganiseerd met leerkrachten uit het basisonderwijs. Ook hebben we een achterbanonderzoek uitgevoerd.

Toelichting financiële resultaten

Voor 2016 was een verlies begroot van € 112.000. Door een combinatie van hogere baten en lagere bestedingen aan doelstellingen, zijn we dit jaar uitgekomen op een positief resultaat van € 154.000. De lagere besteding aan doelstellingen komt door de verplichte boekhoudkundige verwerking van de lagere toezegging aan de United Bible Societies. Dit resulteert in een lastenverlaging van € 500.000 voor 2016 maar betekent niet dat de steun aan het buitenland wordt verminderd zoals hieronder uitgelegd.

Voor het inzicht in de bestedingen in doelstellingen is het van belang te vermelden dat deze zowel worden beïnvloed door de werkelijke lasten in het jaar zelf (2016) als ook door de reeds toegezegde bedragen aan de United Bible Societies voor volgend jaar (2017). De werkelijke lasten voor 2016 zijn boven begroting uitgekomen. Hier lagen de bestedingen dus boven de initiële verwachting en ook boven die van 2015. Door een aanpassing van de manier van ondersteuning van de buitenlandse Bijbelgenootschappen is de toezegging aan de United Bible Societies voor 2017 verlaagd met € 500.000. Zonder dit effect waren de bestedingen aan doelstellingen dus op € 6.245.000 uitgekomen (€ 323.000 boven budget).

De ondersteuning aan het buitenland zal echter niet vervallen maar in een andere vorm worden verstrekt. Zo blijkt het NBG wereldwijd vooruit te lopen met zijn digitale programma (in de vorm van de website debijbel.nl). Veel buitenlandse bijbelgenootschappen hebben aangegeven deze expertise en techniek ook binnen hun landen te willen gebruiken om zo de transitie naar het op een rendabele manier digitaal aanbieden van de Bijbel te kunnen maken. Het NBG zal deze organisaties daarbij gaan ondersteunen, zowel in technische zin als in expertise.

Deze nieuwe invulling van een deel van onze buitenlandbestedingen, heeft consequenties voor de toezeggingen aan de United Bible Societies; het totaal werd verlaagd om zo budgettair geld vrij te maken voor deze digitale ondersteuning in 2017. Voor 2017 wordt dan ook op totaalniveau geen lagere bestedingen aan de doelstellingen begroot. Dit is terug te zien in de begroting voor 2017. Zonder voorgenoemde boekhoudkundige vrijval van € 500.000 waren we in het jaar 2016 uitgekomen op een verlies van € 346.000.

Natuurlijk zijn wij ons bewust dat een organisatie als de onze niet

jaarlijks verlies kan maken. Daarom hebben wij dit jaar flink geïnvesteerd in fondsenwerving. Hierdoor zijn de wervingskosten (totaal € 1.279.000), boven begroting uitgekomen (met € 139.000). Hoewel de kosten altijd voor de baten uit gaan, zijn wij toch blij te zien dat de baten uit eigen fondsenwerving met € 6.718.000 ook dit jaar al € 375.000 boven begroting zijn uitgekomen. We zien dat de jaarlijkse neergaande trend in inkomsten uit contributies en structurele donaties is gestopt. Wij zien dat we meer nieuwe gevers aan ons hebben kunnen binden waarmee we onze structurele inkomsten hebben kunnen versterken en de organisatie meer toekomstbestendig hebben weten te maken. Wij beseffen echter ook dat dit nog maar het begin is en dat verdere acties, met een scherp oog op de kosten, noodzakelijk zijn. Vandaar dat wij ons met ons aanbod als Alef en debijbel.nl ook richten op de jongere doelgroep en nieuwe media. Ook zal onze aanwezigheid op facebook, twitter en gerichtere communicatie via de mail een van onze speerpunten voor de toekomst blijven.

Tot slot zijn de kosten voor beheer en administratie door incidenteel hogere personeel, advies en huisvestingskosten boven begroting uitgekomen. Voor 2017 zullen beheer- en administratiekosten weer worden teruggebracht naar een structureel lager niveau, in lijn met het kostenniveau van 2015.

Beleid eigen vermogen

De reserves die onder het eigen vermogen zijn opgenomen, dienen voor de continuïteit van de organisatie en voor specifieke projecten.

Continuïteitsvermogen

Als de inkomsten tegenvallen, kan het continuïteitsvermogen aangesproken worden. Zo wordt de toekomst van de organisatie gewaarborgd. Naast de continuïteitsreserve heeft ook het 'bestemmingsfonds eigen vermogen' het doel de continuïteit van het NBG te borgen.

Boven- en ondergrens

- Het bestuur heeft de ondergrens van het continuïteitsvermogen bepaald op zes maanden van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. De bovengrens voor de continuïteitsreserve is 1,5 keer de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Deze bovengrens is in overeenstemming met de vermogensrichtlijn van de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen.

We streven ernaar om tussen de € 5.000.000 en de € 6.000.000 als continuïteitsreserve aan te houden. Samen met het vermogen uit het 'bestemmingsfonds eigen vermogen' blijft het bedrag daarmee ruim onder het hierboven gestelde maximum van anderhalf jaar.

Bestemmingsreserve bijzondere continuïteitsrisico's

Er zijn veel oudere mensen lid van het NBG. Door overlijden daalt het aantal contributies en giften jaarlijks. Dat is een continuïteitsrisico voor de organisatie. Het is niet onwaarschijnlijk dat de daling van het ledenbestand op de langere duur onvoldoende opgevangen kan worden door het werven van jongere leden.

Het overlijden van mensen uit onze achterban leidt op korte termijn tot mogelijk hoge baten uit nalatenschappen. Tot en met 2018 voegen we het bedrag waarmee de baten uit nalatenschappen boven de begrote baten uitkomen, toe aan de bestemmingsreserve 'bijzondere continuïteitsrisico's'. Indien vóór eind 2018 de bestemmingsreserve bijzondere continuïteitsrisico's op € 4.700.000 uitkomt, kan eerder gestopt worden met de extra toevoegingen uit de inkomsten uit nalatenschappen. Rendementen op het belegd vermogen worden tevens aan de reserve toegevoegd.

De opbrengsten op dit vermogen zullen in de toekomst ingezet worden om de dalende baten uit fondsenwerving deels op te vangen.

Beleid beleggingen

Het NBG wil op een verantwoorde manier met de toevertrouwde middelen omgaan. Volgens het reglement vermijden we daarom grote risico's in het beleggingsbeleid. Maximaal 35% van de beleggingen investeren we in aandelen. We beleggen niet in afgeleide financiële producten (derivaten). We kiezen voor duurzame beleggingen, waarbij we een best in class-benadering volgen.

Het NBG belegt niet in bedrijven waar kinderarbeid voorkomt, in ondernemingen die bij wapenindustrie en wapenhandel zijn betrokken of in ondernemingen in de tabaksindustrie.

De beleggingsportefeuille wordt beheerd door een extern vermogensbeheerder. De vermogensbeheerder legt per kwartaal verantwoording af aan de algemeen directeur, financieel manager en de penningmeester.

Beloningsbeleid

Het Nederlands Bijbelgenootschap gebruikt de arbeidsvoorwaarden van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Deze arbeidsvoorwaarden volgen in beginsel de ontwikkelingen bij de rijksoverheid. Naast de maandelijkse salariering ontvangen de medewerkers vakantiegeld en een eindejaarsuitkering. Ook zijn er secundaire arbeidsvoorwaarden zoals deelname aan een collectieve pensioen- en ziektekostenregeling. De pensioenregeling is een geïndexeerde middelloonregeling die is ondergebracht bij een pensioenfonds.

Beloning directie

Wij gebruiken de arbeidsvoorwaarden van de Protestantse Kerk in Nederland bij de bepaling van het beloningsbeleid en de vaststelling van de beloning voor de directie. Wij gebruiken daarnaast de regeling beloning directeuren van Goeden Doelen Nederland. Deze beloningsregeling geeft een maximumnorm voor het jaarinkomen aan de hand van criteria voor omvang en complexiteit van de organisatie. Wij vallen in groep G van deze adviesregeling.

Begrote staat van baten en lasten 2017

Voor 2017 begroten we een verlies van € 782.000. Er zijn twee bestemmingsreserves gevormd om te kunnen investeren de revisie van de NBV (in 2017 onttrekken we € 200.000 uit de bestemmingsreserve NBV revisie) en digitale ontwikkelingen in Nederland en buitenland (in

2017 onttrekken we € 300.000 uit de bestemmingsreserve digitaal). De overige kosten komen grotendeels voort uit een versterking van ons fondswervingsprogramma, en daarmee gepaard gaand de positionering van het Nederlands Bijbelgenootschap. Omdat daar kansen liggen die we niet onbenut mogen laten, en het totaal van continuïteits-reserves en – fondsen voldoende is, kiezen we in 2017 voor een onttrekking van € 282.000 uit de continuïteitsreserve.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2017
BATEN	
Baten uit eigen fondsenwerving	6.514
Baten uit acties van derden	200
Baten uit beleggingen	486
Overige baten	470
SOM DER BATEN	7.670
LASTEN	
Besteed aan de doelstellingen	
De Bijbel vertalen	1.768
De Bijbel beschikbaar stellen	2.039
Begrip van de Bijbel bevorderen	1.100
De relevantie van de Bijbel ervaren	1.725
	6.632
Werving baten	
Kosten eigen fondsenwerving	1.150
Kosten acties van derden	11
Kosten van beleggingen	71
	1.232
Beheer en administratie	
Kosten van beheer en administratie	588
SOM DER LASTEN	8.452
RESULTAAT	-782
Onttrekkingen aan:	
Bestemmingsreserves	500
RESULTAAT NA BESTEMMINGSRESERVES/FONDSEN	-282

KENGETALLEN	Begroting 2017
Percentage kosten eigen fondsenwerving	17,7%
Percentage beheer- en administratiekosten	7,0%
Percentage besteed aan doelen t.o.v. totale baten	86,5%
Percentage besteed aan doelen t.o.v. totale lasten	78,5%
Besteed aan de doelstellingen:	
De Bijbel vertalen	26,7%
De Bijbel beschikbaar stellen	30,7%
Begrip van de Bijbel bevorderen	16,6%
De relevantie van de Bijbel ervaren	26,0%

1. Jaarrekening 2016

1.1 Balans per 31 december 2016

Na voorgestelde resultaatbestemming			31-12-2016	31-12-2015
Bedragen x € 1.000				
ACTIVA				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	A	1.360		1.406
Financiële vaste activa	B	114		203
			1.474	1.609
Vlottende activa				
Vorderingen en overlopende activa	C	1.495		1.488
Effecten	D	12.084		11.471
Liquide middelen	E	2.710		3.453
			16.289	16.412
			17.763	18.021
PASSIVA				
Reserves en fondsen				
Reserves	F			
Continuïteitsreserve		5.291		4.319
Bestemmingsreserve		5.726		6.815
Herwaarderingsreserve		103		98
			11.120	11.232
Fondsen	G	1.935		1.545
			1.935	1.545
Voorzieningen	H		579	668
Kortlopende schulden en overlopende passiva	I		4.129	4.576
			17.763	18.021

1.2 Staat van Baten en Lasten 2016

Bedragen x € 1.000			Werkelijk 2016	Begroting 2016	Verschil werk - begr	Werkelijk 2015	Verschil 2016-2015
BATEN							
Baten uit eigen fondsenwerving	J		6.718	6.343	375	6.833	-115
Baten uit acties van derden	K		212	220	-8	279	-67
Baten uit beleggingen	L		646	529	117	-57	703
Overige baten	M		439	468	-29	-123	562
SOM DER BATEN			8.015	7.560	455	6.932	1.083
LASTEN							
Besteed aan de doelstellingen	N						
De Bijbel vertalen		18%	1.015	1.327	-312	1.475	-460
De Bijbel beschikbaar stellen		34%	1.959	1.702	257	1.887	72
Begrip van de Bijbel bevorderen		24%	1.375	1.278	97	963	412
De relevantie van de Bijbel ervaren		24%	1.396	1.615	-219	1.568	-172
			5.745	5.922	-177	5.893	-148
Werving van de baten		O					
Kosten eigen fondsenwerving			1.219	1.059	160	861	358
Kosten acties van derden			5	20	-15	5	0
Kosten van beleggingen			55	61	-6	73	-18
			1.279	1.140	139	939	340
Beheer en administratie		P					
Kosten van beheer en administratie			837	610	227	729	108
SOM DER LASTEN			7.861	7.672	189	7.561	300
RESULTAAT			154	-112	266	-629	783

Kengetallen

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Percentage kosten eigen fondsenwerving	18,1%	16,7%	12,6%
Percentage beheer- en administratiekosten	10,6%	8,0%	9,6%
Percentage besteed aan doelen t.o.v. totale baten	71,7%	78,3%	85,0%
Percentage besteed aan doelen t.o.v. totale lasten	73,1%	77,2%	77,9%

Resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Toevoeging/ onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	972	-3	21
Bestemmingsreserves	-1.089	176	-572
Bestemmingsfondsen	266	-60	-71
Herwaarderingsreserve	5	0	-7
	154	113	-629

1.3 Lastenverdeling

Bedragen x € 1.000	Doelstelling				Werving baten				Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
	De Bijbel vertalen	De Bijbel beschikbaar stellen	Begrip van de Bijbel bevorderen	De relevantie van de Bijbel evaren	Fondsenwerving	Acties van derden	Beleggingen	Beheer & Administratie			
Lasten											
Subsidies en bijdragen	538	890	131	670	0	0	0	3	2.232	2.691	2.672
Aankopen en verwervingen	14	222	228	22	0	0	0	17	503	370	306
Publiciteit en communicatie	31	132	212	180	618	0	0	74	1.247	1.088	1.123
Personeelskosten	422	635	733	478	555	5	1	256	3.085	2.874	2.738
Huisvestingskosten	0	1	0	2	0	0	0	105	108	151	129
Kantoor- en algemene kosten	10	73	71	44	46	0	0	291	535	381	424
Afschrijving en rente	0	6	0	0	0	0	54	91	151	117	169
Totaal	1.015	1.959	1.375	1.396	1.219	5	55	837	7.861	7.672	7.561
Begroting 2016	1.327	1.702	1.278	1.615	1.059	20	61	610	7.672		

1.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht over 2016 is opgesteld volgens de indirecte methode. In afwijking tot het standaard kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode wordt niet het bedrijfsresultaat als uitgangspunt genomen maar het 'netto' resultaat. Dat is het bedrijfsresultaat inclusief het financieel resultaat. Hiervoor is gekozen omdat de staat van

baten en lasten die is voorgeschreven voor fondsenwervende instellingen (conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen) geen bedrijfsresultaat weergeeft, maar per doelstelling is weergegeven. De liquide middelen zijn in 2016 gedaald met € 743.000 naar een bedrag van € 2.710.000. Dit wordt vooral veroorzaakt in de mutaties in het werkkapitaal.

Bedragen x € 1.000	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat (inclusief financieel baten en lasten)	154	-629
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	71	96
Mutaties voorzieningen	-89	45
Veranderingen in werkkapitaal		
Mutaties vorderingen en overlopende activa	-7	-58
Mutaties effecten	-613	-534
Mutaties in kortlopende schulden	-447	286
	-1.085	-165
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	-931	-794
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investing in materiële vaste activa	-68	-10
Desinvestering in materiële vaste activa	43	0
Mutaties in financiële vaste activa	89	1.158
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	64	1.148
	-867	354
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutaties in bestemmingsfondsen	124	0
Mutaties in continuïteitsreserve	0	0
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	124	0
TOTALE KASSTROOM	-743	354
Stand per 1-1-2016	3.453	3.099
Mutaties liquide middelen	-743	354
Stand per 31-12-2016	2.710	3.453

1.5 Algemene toelichting

1.5.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwerende Instellingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op geamortiseerde kostprijs, tenzij anders vermeld. De waarderingsgrondslagen zijn niet gewijzigd ten opzichte van het vorige verslagjaar.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld op basis van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige periodes waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden

opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers per transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last of bate opgenomen in de staat van baten en lasten.

Stelselwijziging

In 2016 hebben geen stelselwijzigingen plaatsgevonden

Schattingwijziging

In 2016 heeft geen schattingswijziging plaatsgevonden.

Wijzigingen in de presentatie

In 2016 hebben geen wijzigingen in de presentatie plaatsgevonden.

1.5.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De kantoorgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur zonder daarbij rekening te houden met een eventuele restwaarde. Op terreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Het woonhuis wordt gewaardeerd tegen actuele waarde, geschat op 60% van de WOZ-waarde.

De overige financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs

onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Effecten

De beursgenoteerde aandelen en obligaties worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Reserves

De reserves zijn als volgt onder te verdelen:

Continuïteitsreserve:

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

Bestemmingsreserves:

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Herwaarderingsreserve:

De herwaarderingsreserve is gevormd voor waardevermeerdering van activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde en waarvoor geen marktnoteringen bestaan.

Fondsen

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Voorzieningen

Voor verwachte kosten inzake onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Daarbij worden als subsidieverplichtingen opgenomen: de toezeggingen inzake de bijdrage aan de Wereldbond van Bijbelgenootschappen alsmede eventuele andere toezeggingen aan derden.

1.5.3 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten worden, voor zover hierna niet anders vermeld, verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Contributies, donaties, giften en schenkingen

Donaties, giften en schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen. Contributies worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland.

Nalatenschappen

De nalatenschappen worden, voor zover het legaten betreft, verantwoord op het moment dat deze door de notaris of executeur aan het Nederlands Bijbelgenootschap kenbaar worden gemaakt. Voor de erfstellingen worden de baten verantwoord op het moment dat de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Eventuele voorschotbetalingen worden verantwoord in het jaar van ontvangst voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord.

Kostentoe rekening

Kosten worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en beheer en administratie op basis van de volgende maatstaven:

- Direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend.
- De personele kosten worden op basis van het urenregistratiesysteem geregistreerd per activiteit/project. De activiteiten en projecten zijn gekoppeld aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie.
- In het uurtarief dat wordt gebruikt voor de registratie van de personele kosten is een opslag meegenomen voor de overige niet direct toerekenbare huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijving en rente. Dit tarief is gebaseerd op de begrote kosten van de genoemde componenten gedeeld door de begrote urencapaciteit.

Pensioenregeling

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Het pensioenfonds heeft een dekkingsgraad van 90,1% ultimo 2016 (2015: 97%). PFZW heeft op 1 juli 2015 het nieuwe herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank. In het herstelplan staan de maatregelen die genomen worden om te zorgen dat de dekkingsgraad weer op het vereiste niveau komt. PFZW heeft 12 jaar de tijd om weer op de dekkingsgraad van 127% te komen.

Dit zijn de maatregelen die nu in het herstelplan zijn opgenomen:

- De pensioenen niet verhogen bij een dekkingsgraad onder de 110%;
- De pensioenen verhogen met slechts een deel van de loonstijging (indexeren) bij een dekkingsgraad hoger dan 110%;
- Een opslag voor herstel in de premie van 2%, deze opslag is al opgenomen in de huidige premie.

Als de aannames onder het herstelplan niet uitkomen en het echt niet anders kan, is PFZW genoodzaakt de pensioenen te verlagen en zal tijdelijk een extra premie van 2,5% worden gevraagd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta's zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekenkoersen voor de betreffende periodes.

1.6 Toelichting op de balans

A. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	Gebouwen en terreinen	Inventaris	Totaal 2016	Totaal 2015
Stand per 1 januari				
Aanschafwaarde	2.447	830	3.277	3.266
Cumulatieve afschrijvingen	-1.153	-717	-1.870	-1.775
	1.294	113	1.407	1.491
Mutaties boekjaar				
Investerings	32	36	68	10
Desinvesteringen	0	-43	-43	0
Afschrijvingen	-45	-53	-98	-95
Afschrijvingen desinvesteringen	0	26	26	0
	-13	-34	-47	-85
Stand per 31 december				
Aanschafwaarde	2.479	823	3.302	3.276
Cumulatieve afschrijvingen	-1.198	-744	-1.942	-1.870
	1.281	79	1.360	1.406

De volgende afschrijvingspercentages zijn gehanteerd:

- gebouwen en terreinen 2% en 10%;
- inventaris 20% en 25%.

De investeringen betreffen aanschaf van zonnepanelen en nieuwe hard- en software.

B. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Overige vorderingen	0	94
Overige beleggingen	114	109
	114	203

Overige vorderingen

Het verloop van de overige vorderingen is als volgt weer te geven:

Bedragen x € 1.000	2016	2015
Stand per 1 januari	94	135
Aflossingen	-94	-41
Stand per 31 december	0	94

De bovenstaande vordering behelsde een vordering op BIGship BV. Deze is per jaareinde volledig afgelost.

Overige beleggingen

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Gebouw	114	109
	114	109

Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft nog één woonhuis. Het betreft een woning in verhuurde staat. Indien de huidige huurders de huur beëindigen, zal deze woning verkocht worden. De waarde per 31 december 2016 bedraagt € 114.000, dit is 60% van de WOZ-waarde.

C. Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa bestaan uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Debiteuren	1	2
Belastingen en sociale lasten	46	103
Rekening-courant	35	17
Overige vorderingen en overlopende activa	1.413	1.366
	1.495	1.488

Debiteuren

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Debiteuren	1	2
	1	2

Belastingen en sociale lasten

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Omzetbelasting	40	29
Pensioenen	6	66
Overige belastingen	0	8
	46	103

Rekening-courant

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
United Bible Societies	35	17
	35	17

Overige vorderingen en overlopende activa

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Nog te ontvangen royalty's	214	176
Vorderingen uit hoofde van nalatenschappen en legaten	825	821
Overige vorderingen	1	2
Nog te ontvangen bedragen	174	172
Waarborgsommen	7	6
Vooruitbetaalde bedragen	192	189
	1.413	1.366

D. Effecten

De effecten bestaan uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	31-12-2016		31-12-2015	
Obligaties	7.892	65%	7.456	65%
Aandelen	4.192	35%	4.015	35%
	12.084	100%	11.471	100%

Het verloop van de effecten is als volgt weer te geven:

Bedragen x € 1.000	Obligaties	Aandelen	Totaal
Stand per 1 januari 2016	7.456	4.015	11.471
Mutaties			
aankopen	298	1.260	1.558
verkopen	-59	-1.193	-1.252
gerealiseerde koersresultaten	0	-104	-104
ongerealiseerde koersresultaten	197	214	411
	436	177	613
Stand per 31 december 2016	7.892	4.192	12.084

Het gemiddelde rendement op de effecten over 2016 bedraagt 4,5% (vorig jaar 2,4%).

E. Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Deposito's en spaarrekeningen	1.816	2.655
Banken	891	796
Kasmiddelen	3	2
	2.710	3.453

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar, met uitzondering van een van bedrag van € 124.000 inzake de overname van het Vlaams Bijbelgenootschap. In 2016 zijn de liquide middelen gedaald met € 743.000 tot een bedrag van € 2.710.000. Zie voor een toelichting het kasstroomoverzicht.

F. Reserves

De reserves bestaan uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Continuïteitsreserve	5.291	4.319
Bestemmingsreserve	5.726	6.815
Herwaarderingsreserve	103	98
	11.120	11.232

In de reserves hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

Bedragen x € 1.000	Continuï- teits-reserve	Bestemmings reserve	Herwaarde- rings reserve	Totaal
Stand per 1 januari 2016	4.319	6.815	98	11.232
Resultaatverdeling	972	-1.089	5	-112
Stand per 31 december 2016	5.291	5.726	103	11.120

De continuïteitsreserve is gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat het Nederlands Bijbelgenootschap ook in de toekomst aan zijn verplichtingen kan voldoen. Het vermogensbeleid is toegelicht in het jaarverslag. Per ultimo 2016 bedraagt de continuïteitsreserve € 5.291.000. De bestemmingsreserves 'activa in gebruik voor doelstelling' en 'activa in gebruik voor bedrijfsvoering' zijn per 31 december 2016 conform het bestuursbesluit toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve bestaat uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	1-1-2016	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2016
Digitale ontwikkelingen (binnen- en buitenland)	916	0	0	916
NBV Revisie	700	0	100	600
Bijzondere continuïteitsrisico	3.699	511	0	4.210
Activa in gebruik voor doelstelling	94	0	94	0
Activa in gebruik voor bedrijfsvoering	1.406	0	1.406	0
	6.815	511	1.600	5.726

Op bovenstaande bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur.

Bestemmingsreserve digitale ontwikkelingen

Het bestuur heeft de bestemmingsreserve buitenland gewijzigd in digitale ontwikkelingen (binnen- en buitenland). In de afgelopen tijd heeft het Nederlands Bijbelgenootschap stevig geïnvesteerd in een nieuwe digitale strategie. Dat willen wij in de komende periode verder uitbouwen, ook richting andere bijbelgenootschappen. Om de continuïteit en de investeringsmogelijkheden van dit project te waarborgen heeft het bestuur besloten om de bestemmingsreserve Buitenland hiervoor te gebruiken en de naam te wijzigen.

Bestemmingsreserve NBV revisie

De bestemmingsreserve NBV revisie is gevormd om de kosten van de revisie van de NBV te dekken. De komende jaren zullen de vertalers veel tijd gaan besteden aan deze revisie. De onttrekking aan de reserve wordt naar rato van de voortgang van het project verwerkt. De onttrekking voor 2016 bedraagt € 100.000.

Bestemmingsreserve bijzonder continuïteitsrisico

Wij kennen een vergrijsde achterban van leden en donateurs, met een grote groep leden die ouder dan zeventig jaar is. Dat vormt een bijzonder continuïteitsrisico voor de organisatie, omdat de baten uit contributies en giften zullen dalen met het overlijden van deze groep leden en donateurs. Het overlijden van de huidige achterban leidt op

korte termijn veelal tot hogere baten uit nalatenschappen dan begroot worden. De hogere baten worden aan een bestemmingsreserve toegevoegd. Door de gelden te beleggen kan vermogen gevormd worden. De opbrengsten op dit vermogen zullen in de toekomst ingezet worden om de dalende baten uit fondsenwerving deels op te vangen.

De toevoeging van de reserve bestaat uit het behaalde rendement op de beleggingen van € 167.000 en de hogere baten uit nalatenschappen dan begroot van € 344.000.

Bestemmingsreserve activa in gebruik voor doelstelling en bedrijfsvoering

De bestemmingsreserves 'activa in gebruik voor doelstelling' en 'activa in gebruik voor bedrijfsvoering' betreffen het vermogen dat is vastgelegd in middelen die nodig zijn voor de uitvoering. Per ultimo 2016 zijn deze bestemmingsreserves ondergebracht bij de continuïteitsreserve.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve is gevormd voor de waardevermeerderingen op de enige nog in bezit zijnde woning welke gewaardeerd worden tegen 60% van de WOZ-waarde. De WOZ-waarde van de woning is in 2016 gestegen.

G. Fondsen

Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen bestaan uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	1-1-2016	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2016
Bestemmingsfonds eigen vermogen	1.483	40	0	1.523
Bestemmingsfonds Vlaanderen	0	124	0	124
Bestemmingsfonds verspreiding Bijbels Oost Europa	29	181	210	0
Bestemmingsfonds Bijbels voor Syrische vluchtelingen	18	0	10	8
Bestemmingsfonds Audiobijbels Afrika	15	38	53	0
Bestemmingsfonds Bijbels voor Syrië	0	41	0	41
Bestemmingsfonds verspreiding Bijbels voor Cuba	0	128	114	14
Bestemmingsfonds Bijbelgenootschap Papua New Guinea	0	225	0	225
	1.545	777	387	1.935

Bestemmingsfonds eigen vermogen

Het bestemmingsfonds eigen vermogen is gevormd ter versterking van het eigen vermogen. Deze bestemming is door de gever bepaald. De gever heeft voor dit doel, de versterking van het eigen vermogen, een pakket aandelen geschonken. De waardemutatie van de aandelen wordt jaarlijks verantwoord als toevoeging respectievelijk onttrekking aan het fonds eigen vermogen.

Bestemmingsfonds Vlaanderen

Vanwege de overdracht van het vermogen door het Vlaams Bijbelgenootschap aan het Nederlands Bijbelgenootschap vindt er een rechtstreekse vermogensmutatie plaats van € 124.000. Dit bedrag zal, zoals eerder vermeld onder 'E. Liquide middelen', worden gestort op een geblokkeerde rekening waarvan de blokkering na maximaal 10 jaar zal vrijvallen.

Bestemmingsfonds Bijbels voor Oost Europa en Audiobijbels Afrika

De bestemmingsfondsen Bijbels voor Oost Europa en Audiobijbels Afrika zijn gevormd uit bijdragen specifiek voor deze projecten. In 2016 zijn deze bedragen aan de beoogde projecten en activiteiten besteed.

Bestemmingsfonds Bijbels voor Syrische vluchtelingen

Het bestemmingsfonds Bijbels voor Syrische vluchtelingen is gevormd

uit de bijdragen die specifiek voor dit project zijn gedaan. In 2016 is een bedrag van € 10.000 ook daadwerkelijk besteed, in 2017 zal het restant worden besteed.

Bestemmingsfonds Bijbels voor Syrië

Het bestemmingsfonds Bijbels voor Syrië is gevormd uit de bijdragen die specifiek voor dit project zijn gedaan. In 2016 is voor een bedrag van € 41.000 aan bijdragen ontvangen. In 2017 zal dit worden besteed.

Bestemmingsfonds Bijbels voor Cuba

Het bestemmingsfonds Bijbels voor Cuba is gevormd uit de bijdragen die specifiek voor dit project zijn gedaan. In 2016 is voor een bedrag van € 128.000 aan bijdragen ontvangen, hiervan is een bedrag van € 114.000 ook daadwerkelijk besteed in 2016. In 2017 zal het restant worden besteed.

Bestemmingsfonds Bijbelgenootschap Papua New Guinea

Het bestemmingsfonds Bijbelgenootschap Papua New Guinea is gevormd uit een nalatenschap specifiek voor het Bijbelgenootschap Papua New Guinea. De omvang van de nalatenschap bedraagt € 225.000. In 2017 zal een plan gemaakt worden hoe dit de komende jaren besteed zal worden.

H. Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen

In de voorziening groot onderhoud gebouwen hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

Bedragen x € 1.000	2016	2015
Stand per 1 januari	668	624
Dotatie	48	48
Kosten	-95	-4
Vrijval	-42	0
Stand per 31 december	579	668

Om de kosten die samenhangen met het groot onderhoud van het kantoorpand gelijkmatig over de jaren te verdelen, is vanaf 1996 een voorziening groot onderhoud gevormd. Het onderhoudsplan wordt elke vijf jaar door een externe deskundige geactualiseerd. Dit is voor het laatst eind 2012 gedaan.

In 2016 zijn diverse werkzaamheden aan het gebouw verricht, dit is uitgevoerd conform het onderhoudsplan. Daar waar de werkelijke kosten lager zijn uitgevallen is het verschil vrijgevallen en een ander gedeelte is uitgesteld naar 2017. Ook zullen de uitgestelde onderhoudswerkzaamheden van de afgelopen jaren in 2017 worden opgepakt.

I. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en overlopende passiva bestaan uit de volgende posten:

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Subsidieverplichtingen	2.100	2.600
Crediteuren	332	224
Belastingen en sociale lasten	178	179
Rekening-courant	0	70
Overige schulden en overlopende passiva	1.519	1.503
	4.129	4.576

Subsidieverplichtingen

De subsidieverplichtingen betreffen de jaarlijks toegezegde bijdragen.

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
United Bible Societies	2.100	2.600
	2.100	2.600

Naast deze jaarlijkse toezegging aan de United Bible Societies, stelt het Nederlands Bijbelgenootschap sinds 2016 zijn digitale producten en kennis ook in internationaal verband beschikbaar (zowel de technische als de speciaal ontwikkelde content). In 2017 en verder zullen hierin verdere investeringen worden gedaan die ten goede komen aan het internationale werk. Dit betreft geen jaarlijkse subsidieverplichting, maar is dus wel onderdeel van het internationaal werk.

Crediteuren

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Crediteuren	332	224
	332	224

Belastingen en sociale lasten

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Loonheffing	178	179
	178	179

Rekening-courant

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Vlaams Bijbelgenootschap	0	70
	0	70

De liquide middelen van het Vlaams Bijbelgenootschap ad € 124.000 zullen per overname (30 april 2016) worden bevroren en worden gestort op een geblokkeerde rekening. Deze blokkering zal na maximaal 10 jaar vervallen, waarna deze vrij ter beschikking komen van het Nederlands Bijbelgenootschap.

Overige schulden en overlopende passiva

Bedragen x € 1.000	31-12-2016	31-12-2015
Vooruit ontvangen contributie	985	1.268
Diverse schulden relaties	2	4
Af te dragen royalty's	68	5
Personele kosten	311	165
Overige schulden en overlopende passiva	153	61
	1.519	1.503

Door de contributiemailing te verschuiven naar januari 2017 is de vooruit ontvangen contributie ultimo 2016 lager dan 2015. De personele kosten bestaan uit gereserveerde vakantiegeld, vakantiedagen en overige personeelsgerelateerde kosten.

1.7 Toelichting op de staat van baten en lasten

J. Baten uit eigen fondsenwerving

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Verschil werk - begr	Werkelijk 2015	Verschil 2016 - 2015
Contributies en structurele donaties	3.691	3.802	-111	3.583	108
Giftmailingen	929	776	153	746	183
Nalatenschappen	1.344	1.000	344	1.789	-445
Collectes	243	224	19	252	-9
Overige giften	511	541	-30	463	48
	6.718	6.343	375	6.833	-115

De baten uit eigen fondsenwerving zijn € 375.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere baten uit nalatenschappen en mailings.

De baten uit nalatenschappen bedroegen € 1.344.000. Begroot was € 1.000.000. De inkomsten uit nalatenschappen betreft 20% van de totale inkomsten eigen fondsenwerving. De inkomsten uit mailings vallen € 153.000 hoger uit dan begroot. Met name de mailing in december heeft meer opgebracht dan verwacht. In totaal is € 929.000 ontvangen op de mailings dit is € 183.000 meer dan in 2015.

De inkomsten afkomstig van structurele gevers vallen lager uit dan begroot. Dit heeft te maken met een te ambitieuze groeiverwachting (6%) en uitval van bestaande leden. De structurele inkomsten komen 3% hoger uit dan eind 2015. In 2016 hebben we 4.800 nieuwe leden gewonnen.

K. Baten uit acties van derden

De baten uit acties van derden bestaan uit een convenant met Kerk in Actie van € 212.000. Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft samen met Kerk in Actie de onderstaande projecten gefinancierd:

Regio	Land	Omschrijving	Bedragen x € 1.000
Azië	China	Bijbels alfabetiseringsprogramma	32
	China	Bijbelmateriaal voor kinderen en jongeren	32
	China	Bijbels en studiemateriaal voor onbemiddelde predikanten en studenten	42
Europa en Midden Oosten	Egypte	Bijbelquiz voor kerken in zomerperiode	58
	Golfstaten	Project bijbelgebruik in Verenigde Arabische Emiraten	42
	Golfstaten	Project bijbelgebruik in Bahrein	21
			227

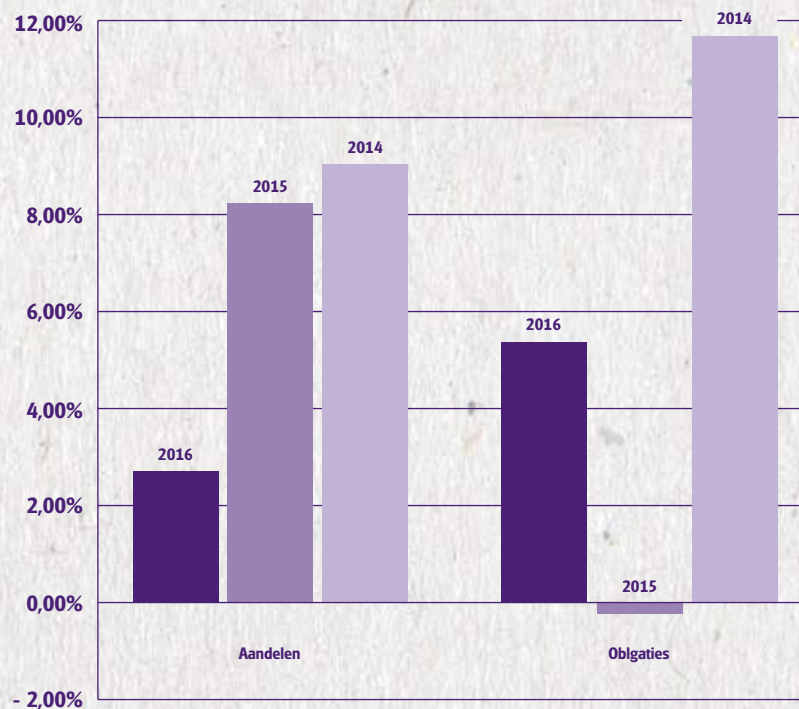

L. Baten uit beleggingen

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015	Werkelijk 2014	Werkelijk 2013
Couponrente obligaties	224	228	223	224	233
Rente deposito's	0	0	0	0	11
Rente spaarrekeningen	16	0	34	72	84
Dividend	84	0	129	19	22
Resultaat deelnemingen	0	0	-510	-816	48
Gerealiseerde koersresultaten	-104	0	118	118	261
Ongerealiseerde koersresultaten	411	286	-66	1.544	0
Exploitatie panden	15	15	15	8	17
Overige resultaten	0	0	0	5	-31
	646	529	-57	1.174	645

De baten uit beleggingen bedragen € 646.000. Dit is € 117.000 hoger dan begroot en wordt veroorzaakt door de koersstijging van de effecten en de ontvangen dividenden. De kosten die verband houden met de beleggingen bedragen € 55.000 (2015: € 73.000).

Rendementen effecten

M. Overige baten

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Ontvangen Royalties	468	456	485
Afgedragen Royalties	-126	-56	-656
Overige baten	97	68	48
	439	468	-123

De afgedragen royalty's zijn in 2015 hoog door een incidentele post. In 2015 zijn de uitgeefrechten op NBG uitgaven van Royal Jongbloed B.V. teruggekocht voor een bedrag van € 600.000, dat onder de afgedragen royalty's is verantwoord.

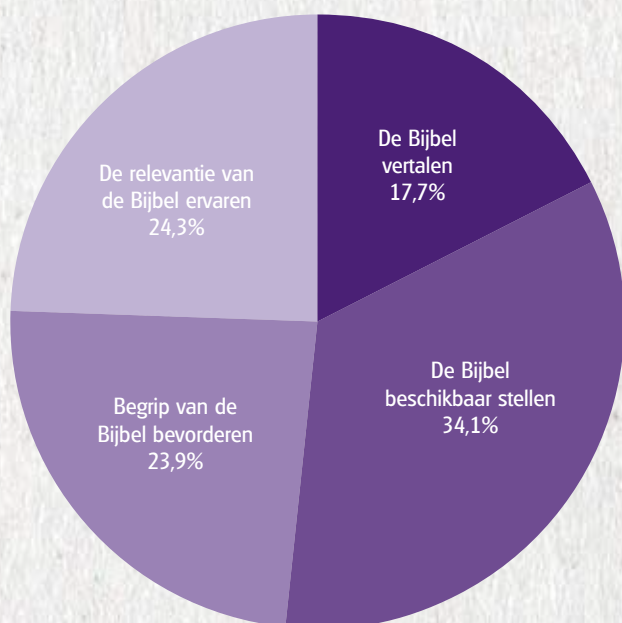
N. Besteed aan de doelstellingen

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016		Begroting 2016		Werkelijk 2015	
De Bijbel vertalen	1.015	17,7%	1.327	22,4%	1.475	25,0%
De Bijbel beschikbaar stellen	1.959	34,1%	1.702	28,7%	1.887	32,0%
Begrip van de Bijbel bevorderen	1.375	23,9%	1.278	21,6%	963	16,3%
De relevantie van de Bijbel ervaren	1.396	24,3%	1.615	27,3%	1.568	26,7%
	5.745	100,0%	5.922	100,0%	5.893	100,0%

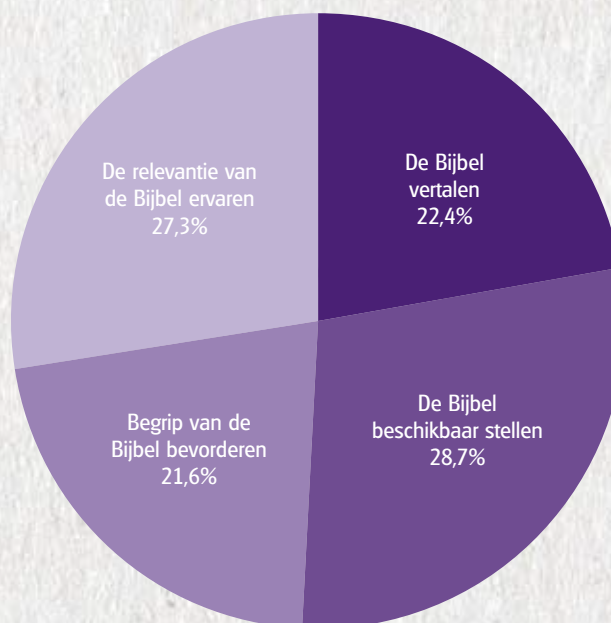
Van de totale lasten in 2016 ad € 7.861.000 wordt er 73% besteed aan de doelstellingen.

Het Nederlands Bijbelgenootschap hanteert voor de personeelskosten een urenregistratiesysteem waarbij de uren naar projecten en activiteiten geregistreerd worden. De projecten en activiteiten zijn gekoppeld aan hetzij de statutaire doelstellingen, hetzij fondsenwerving, hetzij beheer en administratie. Ook de overige kosten (niet zijnde personeelskosten) worden aan de projecten toegewezen. Op deze manier krijgen we goed inzicht in de totale kosten van een activiteit of project. Op projectniveau hebben we tevens inzicht in de kosten naar doelstelling.

Totale bestedingen aan de doelstellingen werkelijk 2016

Totale bestedingen aan de doelstellingen begroot 2016

De kosten besteed aan de doelstellingen zijn door de vrijval van € 500.000 van de subsidieverplichting aan de United Bible Societies aanzienlijk lager dan begroot. Deze vrijval beïnvloedt voornamelijk de hoogte van de bestedingen aan de doelstelling *de Bijbel vertalen*. De bestedingen aan de doelstelling *de Bijbel beschikbaar stellen* zijn hoger doordat er meer is besteed aan de digitale projecten nationaal en internationaal. Hiervan is de website *debijbel.nl* het grootste project. Door de hogere kosten op digitaal gebied zijn ook de bestedingen van de doelstelling *begrip van de Bijbel bevorderen* hoger dan begroot.

Bestedingen in het buitenland

Wij hebben in 2016 € 2.400.000 aan het bijbelwerk in het buitenland besteed. Ten opzichte van begroot (€ 3.027.000) zijn de werkelijke kosten aanzienlijk lager, dit komt door de vrijval van de subsidieverplichting 2017 aan de United Bible Societies van € 500.000. Zonder deze vrijval komende kosten voor het internationale werk uit op € 2.900.000. Dat ligt in lijn met de begroting en boven 2015.

De bestedingen aan het bijbelwerk in het buitenland bestaan uit:

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Projectbijdragen aan en via de United Bible Societies	2.538	2.358	2.530
Vrijval verplichting United Bible Societies	-500	0	0
Bijdrage aan het Vlaams Bijbelgenootschap	0	135	12
Bijdrage overige projecten	69	172	2
Bijdrage leerstoel Bijbelvertalen aan de VU	51	56	42
Uren personeel	205	143	131
Reiskosten	26	27	23
Overige kosten	11	136	20
	2.400	3.027	2.760

Op basis van de doelstellingen:

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016		Begroting 2016		Werkelijk 2015	
De Bijbel vertalen	570	23,8%	949	31,3%	1.110	40,3%
De Bijbel beschikbaar stellen	995	41,4%	1.054	34,8%	1.066	38,7%
Begrip van de Bijbel bevorderen	147	6,1%	138	4,6%	108	3,9%
De relevantie van de Bijbel ervaren	688	28,7%	886	29,3%	471	17,1%
Totaal besteed aan de doelstellingen	2.400	100,0%	3.027	100,0%	2.755	100,0%
Beheer en administratie	0		0		5	
	2.400		3.027		2.760	

Wij zijn met circa 147 andere bijbelgenootschappen lid van de United Bible Societies (UBS). Via de United Bible Societies is € 2.538.000 aan projecten van andere bijbelgenootschappen en aan de organisatie van de United Bible Societies zelf besteed.

De verdeling van de bestedingen aan het buitenland via de UBS is in bijlage 1 bij de jaarrekening in een overzicht opgenomen. Het Nederlands Bijbelgenootschap ontvangt geen bijdrage of ondersteuning van de United Bible Societies. In de gelden die het Nederlands Bijbelgenootschap aan de United Bible Societies betaalt, zit een bijdrage voor de diensten die de United Bible Societies levert. Het overige deel van de gelden wordt bestemd voor projecten van andere bijbelgenootschappen die ook lid zijn van de United Bible Societies. De bijbelgenootschappen leggen verantwoording over de projecten af door middel van periodieke projectrapportages. In deze rapportages worden zowel de financiën als de realisatie van de niet-financiële doelen door het bijbelgenootschap weergegeven. De medewerkers van de United Bible Societies screenen en controleren de rapportages en stellen waar nodig aanvullende vragen. Nadat deze zijn beantwoord, wordt de rapportage aan het donerend bijbelgenootschap, zoals het Nederlands Bijbelgenootschap, ter beschikking gesteld.

Op basis van de rapportages worden de projectgelden via de United Bible Societies uitbetaald aan de bijbelgenootschappen die de projecten uitvoeren. Indien een project om wat voor reden ook is vertraagd of niet doorgaat, neemt de United Bible Societies contact op met het Nederlands Bijbelgenootschap om te overleggen over de ontstane situatie. Op deze wijze hebben wij inzicht in de voortgang van de door het Nederlands Bijbelgenootschap gefinancierde projecten en de besteding van de aan de internationale organisatie ter beschikking gestelde middelen. De United Bible Societies beoordeelt intern de projectrapportages kritisch en beantwoordt vragen over deze rapportages. Er is intensief contact met de United Bible Societies, waardoor afwijkingen of vertragingen in projecten tijdig worden gesignaleerd en besproken.

Naast de bijdragen aan projecten van bijbelgenootschappen in het buitenland via de United Bible Societies, is een aantal bilaterale bijdragen gedaan, waaronder € 51.000 aan de leerstoel Bijbelvertalen aan de Vrije Universiteit. We zetten onze expertise waar mogelijk in om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van andere bijbelgenootschappen of de United Bible Societies-organisatie.

0. Werving van de baten

Van de totale kosten die gemaakt worden voor de werving van baten, wordt het grootste gedeelte besteed aan de kosten voor eigen fondsenwerving. Een klein deel van de kosten wordt gemaakt voor acties van derden of beleggingen.

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Kosten eigen fondsenwerving	1.219	1.059	861
Kosten acties van derden	5	20	5
Kosten van beleggingen	55	61	73
	1.279	1.140	939

De kosten besteed aan de fondsenwerving zijn hoger dan begroot. Dit komt doordat er extra budget is verstrekt voor verdere investeringen op het gebied van fondsenwerving.

Hieronder is de verhouding van de kosten eigen fondsenwerving in relatie tot de baten uit eigen fondsenwerving procentueel weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Kosten eigen fondsenwerving	1.219	1.059	861
Baten uit eigen fondsenwerving	6.718	6.343	6.833
Percentage kosten eigen fondsenwerving	18,1%	16,7%	12,6%

P. Beheer en administratie

Wij werken met een systeem waarin zowel de uren van medewerkers als de kosten worden geregistreerd op project- of activiteitbasis. In de tarifiering is een opslag voor overhead opgenomen, waarmee de kosten voor beheer en administratie worden verlaagd.

De kosten voor beheer en administratie zijn hoger dan begroot. Dit komt door langdurige ziekte, extra inzet op gebied van klantencontact en HRM. Daarnaast hebben wij in 2016 te maken gehad met eenmalig (en niet begrote) personeelsgerelateerde kosten.

Hieronder is de verhouding van de kosten beheer en administratie in relatie tot de totale lasten procentueel weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
Kosten beheer en administratie	837	610	729
Totale lasten	7.861	7.672	7.561
Percentage beheer- en administratiekosten	10,6%	7,9%	9,6%

1.8 Toelichting op de lastenverdeling

Publiciteit en communicatie

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Verschil werk - begr	Werkelijk 2015	Verschil 2016 - 2015
Mailingkosten	998	958	40	784	214
Kosten communicatie	18	2	16	18	0
Promotiekosten	231	128	103	321	-90
Totaal	1.247	1.088	159	1.123	124

Personeelskosten

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Verschil werk - begr	Werkelijk 2015	Verschil 2016 - 2015
Personeelskosten	2.687	2.671	16	2.369	318
Kosten vrijwilligers	18	19	-1	14	4
Overige personeelskosten	380	184	196	355	25
Totaal	3.085	2.874	211	2.738	347

De personele kosten (bestaande uit de salarissen, sociale lasten, pensioenpremie, reiskostenvergoedingen, opleidingen) over 2016 bedragen € 2.803.000. De reis- en verblijfskosten, kosten werving personeel en de kosten voor inleenpersoneel die wel onder de totale personeelskosten vallen, zijn hierin niet meegenomen.

De gemiddelde personele kosten bij het Nederlands Bijbelgenootschap in 2016 en 2015 zijn:

Bedragen x € 1.000	2016	2015
Personele kosten	2.803	2.498
Gemiddeld aantal fte	41,9	37,8
Gemiddelde personeelskosten	67	66

Huisvestingskosten

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Verschil werk - begr	Werkelijk 2015	Verschil 2016 - 2015
Onderhoudslasten	14	54	-40	54	-40
Energiekosten	31	30	1	22	9
Overige huisvestingskosten	63	67	-4	53	10
Totaal	108	151	-43	129	-21

Kantoor- en algemene kosten

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Vershil werk - begr	Werkelijk 2015	Vershil 2016 - 2015
Contributie en abonnementen	232	201	31	213	19
Kantoorbenodigdheden	14	20	-6	14	0
Huur en leasekosten	35	28	7	20	15
Vervoers- en transportkosten	8	7	1	10	-2
Verzekeringen	14	10	4	15	-1
Accountantskosten	21	21	0	21	0
Advieskosten	193	84	109	118	75
Overige algemene kosten	18	10	8	13	5
Totaal	535	381	154	424	111

Afschrijving en rente

Bedragen x € 1.000	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Vershil werk - begr	Werkelijk 2015	Vershil 2016 - 2015
Afschrijvingen	97	61	36	95	2
Waardevermindering	0	0	0	7	-7
Rente lasten	54	56	-2	67	-13
Totaal	151	117	34	169	-18

2. Overige gegevens

2.1 Statutaire bepalingen

Het Nederlands Bijbelgenootschap is een vereniging gevestigd in Haarlem. Het Nederlands Bijbelgenootschap is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 34049013.

Overeenkomstig artikel 25 lid 2 van de statuten stelt het management van de organisatie jaarlijks in overleg met het bestuur een rekening en verantwoording in concept op. Deze jaarrekening wordt door een door het bestuur aan te wijzen registeraccountant gecontroleerd en vervolgens, voorzien van een toelichting, aan het bestuur aangeboden. Het bestuur stelt deze stukken op binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, al of niet gewijzigd en aangevuld. Vervolgens stelt het bestuur de stukken ter bespreking en vaststelling aan de orde in de ledenraadsvergadering. Vaststelling van de jaarrekening strekt het bestuur en de medewerkers tot decharge voor alle handelingen in het afgelopen boekjaar verricht, voor zover deze handelingen uit de betreffende jaarstukken blijken. De vereniging publiceert ieder jaar een jaarverslag betreffende de gang van zaken in het afgelopen verenigingsjaar, dat door de ledenraadsvergadering dient te worden goedgekeurd.

2.2 Verdeling van het resultaat

Aan het bestuur wordt voorgesteld het saldo van baten en lasten te verdelen zoals in dit overzicht is aangegeven. Het onderstaande voorstel is verwerkt in de balans per 31 december 2016.

Bedragen x € 1.000	2016
Mutaties bestemmingsfondsen	
Toevoeging aan het bestemmingsfonds eigen vermogen	40
Toevoeging aan het bestemmingsfonds verspreiding Bijbels Oost Europa	181
Onttrekking aan het bestemmingsfonds verspreiding Bijbels Oost Europa	-210
Onttrekking aan het bestemmingsfonds Bijbels voor Syrische vluchtelingen	-10
Toevoeging aan het bestemmingsfonds Audiobijbels Afrika	38
Onttrekking aan het bestemmingsfonds Audiobijbels Afrika	-53
Toevoeging aan het bestemmingsfonds Bijbels voor Syrie	41
Toevoeging aan het bestemmingsfonds Bijbels Cuba	128
Onttrekking aan het bestemmingsfonds Bijbels Cuba	-114
Toevoeging aan het bestemmingsfonds Bijbelgenootschap Papua New Guinea	225
	266
Mutaties bestemmingsreserves	
Toevoeging aan de bestemmingsreserve bijzonder continuïteitsrisico	511
Onttrekking aan de bestemmingsreserve NBV Revisie	-100
Onttrekking aan de bestemmingsreserve activa in gebruik voor bedrijfsvoering	-1.406
Onttrekking aan de bestemmingsreserve activa in gebruik voor doelstelling	-94
	-1.089
Mutaties herwaarderingsreserve	5
Subtotaal	-818
Toevoeging aan de continuïteitsreserve	972
Totaal verdeeld saldo	154

2.3 Opvragen van aanvullende informatie

Van de United Bible Societies is ten tijde van het schrijven van de jaarrekening bericht ontvangen dat de externe accountant bezig is met de afronding van de accountantscontrole en heeft uitgesproken dat hij verwacht een unqualified opinion, ofwel een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening van de United Bible Societies. Het jaarverslag van de United Bible Societies zal, zodra dit beschikbaar is, bij het Nederlands Bijbelgenootschap opgevraagd kunnen worden.

2.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die hier moeten worden vermeld.

2.5 Bezoldiging directie en bestuur

Bezoldiging directie

In lijn met de regeling beloning directeuren van Goede Doelen Nederland (groep G) is de maximale beloning voor de directeur vastgesteld op schaal 15-10 conform de PKN arbeidsvoorwaarden. Dit ligt binnen het maximum van groep G van de Beloningsregeling.

Het bestuur heeft in 2016 een wijziging doorgevoerd in de aansturing van de organisatie: in plaats van een tweehoofdige directie met teamleiders is er vanaf 1 juli één directeur met een management team. Dit heeft geleid tot een taakverzwaren van de directeur, waartoe het bestuur de directeur een incidentele bonus heeft toegekend.

	Algemeen Directeur	Financieel directeur
Dienstverband:		
Aard	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36
Parttimepercentage	100	100
Periode	1/1-31/12	1/1-30/06
Bezoldiging Jaarinkomen:		
Brutoloon	82.920	39.722
Vakantiegeld	6.634	3.178
Eindejaarsuitkering (13e/ 14e maand)	12.292	3.297
	101.846	46.197
Jaarinkomen vorig boekjaar	94.715	94.715
Fiscale bijtelling prive-gebruik auto (fictief)	5.544	0
Werkgeverslasten:		
Sociale lasten	9.711	4.851
Pensioen	19.435	8.855
	29.146	13.706

Bezoldiging bestuur

De bestuursleden verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. Gemaakte onkosten kunnen zij declareren. Aan onkosten is door de bestuursleden gezamenlijk € 4.800 gedeclareerd. Daarnaast heeft de voorzitter vakantiegeld ontvangen van € 5.001 en de penningmeester van € 1.099.

Bijlage 1 Projecten in het buitenland

Regio	Land	Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
Afrika	Angola	Vertaling van de Bijbel in de taal Kikongo	45	
	Angola	Vertaling van de Bijbel in de taal Umbundu	77	
	Ethiopië	Vertaling van de Bijbel in de taal Guji Oromo	10	
	Ethiopië	Luisterbijbels voor het project Faith comes by Hearing	48	
	Gabon	Vertaling van de Bijbel in de taal Yinzébi	33	
	Gabon	Vertaling van de Bijbel in de taal Fang	33	
	Gabon	Vertaling van de Bijbel in de taal Ghetshogho	33	
	Ghana	Jongerenproject (12-17 jaar) bijbelgebruik	95	
	Ivoorkust	Vertaling van de Bijbel in de taal Akye	33	
	Ivoorkust	Vertaling van de Bijbel in de taal Dan	34	
	Mozambique	Verspreiding 40.000 bijbels t.g.v. 40 jaar Bijbelgenootschap in Mozambique	128	
	Oeganda	350 Engelse bijbels voor Bulama Children's Village	2	
	Republiek Congo	Vertaling van de Bijbel in de taal Beembe	30	
	Rwanda	Bijbels in braille	48	
	Sierra Leone	Revisie van de Mende Bijbel	34	
	Sierra Leone	Vertaling van de Bijbel in de taal Kono	37	
	Totaal Afrika			720
	Azië	Cambodja	Bijbelverspreiding in Khmer	45
		Cambodja	Kerstproject: 400 kinderbijbels	5
China		Bijbels alfabetiseringsprogramma	32	
China		Bijbelmateriaal voor kinderen en jongeren	32	
China		Bijbels en studiemateriaal voor onbemiddelde predikanten en studenten	42	
China		Training en studiemateriaal voor onbemiddelde kerkleiders	9	
India		Donatie bijbels - John Masa	2	
Pakistan		Donatie bijbels - pastoor Saleem Raza	2	
Vietnam		Bijbels materiaal voor kinderen in armoede	7	
Totaal Azië			176	

Regio	Land	Omschrijving	Bedragen x € 1.000	
Europa en Midden Oosten	Egypte	Kinderkerstproject	143	
	Egypte	Bijbelquiz voor kerken in zomerperiode	58	
	Egypte	Nieuwe Oecumenische Arabische Van Dyke Studiebijbel	38	
	Egypte	Boekhandels in Alexandria + Minya	10	
	Golfstaten	Bijbelverspreiding/project voor migranten/Filippijnse kerken in Koeweit	26	
	Golfstaten	Bijbelverspreiding onder migranten in Bahrein	5	
	Golfstaten	Project bijbelgebruik in Verenigde Arabische Emiraten	42	
	Golfstaten	Project bijbelgebruik in Bahrein	21	
	Golfstaten	Bijbelverspreiding onder migranten	16	
	Marokko	Bijdrage bijbelwerk	24	
	Marokko	Vertaling in het Marokkaans-Arabisch	38	
	Moldavië	Bijdrage bijbelwerk	24	
	Moldavië	Bijbels en bijbelstudiemateriaal voor bibliotheken	24	
	Moldavië	Project Light that gives Life: bijbelverspreiding onder mensen in armoede	19	
	Noord Afrika	Bijdrage bijbelwerk	24	
	Noord Afrika	Bijbelvertaling	14	
	Oekraïne	Project Look for Mercy voor weeskinderen in internaten	57	
	Oekraïne	Bijbels voor vluchtelingenkinderen	19	
	Rusland	Vertaling Oude Testament in de Ossetische taal	47	
	Rusland	Vertaling Oude Testament in de Boerjatische taal	29	
	Rusland	Vertaling van de Bijbel in de Basjkierse taal	10	
	Rusland	Vertaling Oude Testament in de taal Yakut	43	
	Turkije	Vertaling Oude Testament in de Koerdische taal	18	
	Wit Rusland	Bijdrage bijbelwerk	21	
	Wit Rusland	Bijbelverspreiding Chernobyl - 30 jaar later	34	
	Wit Rusland	Drukwerk 4.000 Belarussische bijbels	33	
	Totaal Europa en Midden Oosten			837

Regio	Land	Omschrijving	Bedragen x € 1.000
Midden- en Zuid-Amerika	Brazilië	Project Marble, internationale digitale ondersteuning (vertaal)werk	19
	Cuba	Bijbels voor kerken in Cuba	95
	Guatemala	Grow and Learn: zondagsschoolprogramma	3
	Mexico	Vertaling van de Bijbel in de taal Tojolabal	31
	Mexico	Vertaling van de Bijbel in de taal Purepecha	37
Totaal Midden- en Zuid-Amerika			185
United Bible Societies	Serviceorganisatie	Bijdrage World Assembly United Bible Societies	48
		Algemene bijdrage United Bible Societies	572
Totaal United Bible Societies			620
Eindtotaal			2.538

Vereniging Nederlands Bijbelgenootschap
Postbus 620
2003 RP HAARLEM

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Nederlands Bijbelgenootschap

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Nederlands Bijbelgenootschap te Haarlem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nederlands Bijbelgenootschap per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016 (met een balanstotaal van € 17.763.000);
2. de staat van baten en lasten over 2016 (met een resultaat van € 154.000 positief); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlands Bijbelgenootschap zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

- 2 -

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 15 mei 2017.
WIT^h accountants B.V.
P. Alblas RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2016 van Nederlands Bijbelgenootschap

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nederlands Bijbelgenootschap

Postbus 620, 2003 RP Haarlem

Zijlweg 198, 2015 CK Haarlem

Tel: 023 - 514 61 46

www.bijbelgenootschap.nl

info@bijbelgenootschap.nl

 [/bijbelgenootschap](https://www.facebook.com/bijbelgenootschap)

 [NBG_Bijbel](https://twitter.com/NBG_Bijbel)

BTW: NL 0036.09.406.b01

IBAN: NL74 SNSB 0266 3808 08

KvK: Amsterdam: 34049013

Lid van de United Bible Societies

Vlaams Bijbelgenootschap

Groenenborgerlaan 149, 2020 Wilrijk, Antwerpen

Tel: 078 - 48 44 86

www.bijbelgenootschap.be

info@bijbelgenootschap.be

IBAN: BE25 4726 0609 5182

BIC: KREDBEBB

 [/VlaamsBijbelgenootschap](https://www.facebook.com/VlaamsBijbelgenootschap)

Lid van de United Bible Societies

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*

ANBI

